SERIKALI YA MAPINDUZI ZANZIBAR

HOTUBA YA WAZIRI WA ARDHI, MAKAAZI, MAJI NA NISHATI MHESHIMIWA RAMADHAN ABDALLA SHAABAN (MBM) KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016 KATIKA BARAZA LA WAWAKILISHI

UTANGULIZI

1. **Mheshimiwa Spika,** kwa ruhusa yako, naomba kutoa hoja kwamba Baraza lako Tukufu sasa likae kama Kamati, ili liweze kupokea, kujadili na hatimae kuidhinisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Ardhi, Makaazi, Maji na Nishati kwa Mwaka wa Fedha 2015/2016.

2. **Mheshimiwa Spika,** aidha, naomba nichukuwe fursa hii kumshukuru Mwenyezi Mungu (S.W) kwa kutujaalia uzima na afya njema na kwa kuniwezesha kwa niaba ya wafanyakazi wenzangu kuwasilisha hotuba ya Wizara hii mbele ya Baraza lako Tukufu.

3. **Mheshimiwa Spika**, napenda kumpongeza Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Dkt. Ali Mohammed Shein kwa jinsi alivyokuwa karibu sana na Wizara yangu kwa kutupa miongozo na maelekezo ambayo yamechangia sana katika kuziendeleza Sekta zilizomo katika Wizara yangu. Vile vile, napenda kutoa shukuran zetu za dhati kwa Mheshimiwa Maalim Seif Sharif Hamad, Makamo wa Kwanza wa Rais wa Zanzibar na Mheshimiwa Balozi Seif Ali Iddi, Makamo wa Pili wa Rais wa Zanzibar kwa ushauri na maelekezo yao juu ya utekelezaji wa kazi za Wizara hii.

4. **Mheshimiwa Spika**, naomba uniruhusu kutumia fursa hii kuonesha hisia za pekee kwa niaba ya Wizara yangu kutoa Mkono wa rambi rambi kwa Baraza la Wawakilishi, Familia pamoja na Wazanzibari wote kwa kifo cha aliekuwa Mjumbe wa Baraza la Wawakilishi ambaye pia alikuwa Mwenyekiti wa Kamati ya Uchumi na Fedha ya Baraza, Marehemu Salmini Awadh Salmini (Mwakilishi wa Jimbo la Magomeni) ambacho kimetokea takriban miezi mitatu iliopita.

   Marehemu Salmini Awadh Salmini ameweza kutoa mchango mkubwa katika kuimarisha utendaji wa shughuli za Baraza pamoja na kuisaidia Wizara hii kuwa na ufanisi wa hali ya juu, na kwamba kifo chake kimeacha huzuni na pengo sio tu kwa Baraza na familia yake bali pia kwa Wizara yangu na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar kwa ujumla. Tunamuomba Mwenyezi Mungu (S.W) ailaze roho ya Marehemu mahala pema peponi - Amin.

5. **Mheshimiwa Spika,** Naomba pia niungane na Mawaziri wenzangu kutoa mkono wa pole kwa Wananchi wote walioathirika kutokana na maafa yaliotokana na mvua kubwa zilizonyesha katika visiwa vyetu. Sote tunaamini kwamba mvua ni neema lakini haya yote yametokea kutokana na kudra ya Mwenyezi Mungu Muumba Mbingu na Ardhi. Hivyo tunamuomba Mwenyezi Mungu awape subira wale wote ambao kwa namna moja au nyengine wameguswa na maafa haya.

6. **Mheshimiwa Spika,** naomba uniruhusu kuelezea utekelezaji wa kazi za kawaida na za maendeleo kwa Mwaka wa Fedha 2014/2015 na muelekeo kwa Mwaka wa Fedha 2015/2016 kama ifuatavyo:-

Mapato na Matumizi:

7. **Mheshimiwa Spika,** suala la ukusanyaji wa mapato ni kiashiria muhimu sana katika kupima mafanikio ya utekelezaji. Wizara yangu katika Mwaka wa Fedha 2014/2015 ilipangiwa kukusanya jumla ya **Tsh 4,416,900,000/=** kutokana na vyanzo mbali mbali vya Taasisi zake. Hadi kufikia tarehe 31 Machi 2015 jumla ya Tsh **2,941,212,789** zimekusanywa. Kiwango hichi ni sawa na asilimia **67** ya makadirio.

   Kwa ufafanuzi zaidi naomba angalia kiambatanisho "A".

8. **Mheshimiwa Spika,** kwa upande wa matumizi ya Mwaka wa Fedha 2014/15, Wizara yangu imepangiwa kutumia jumla ya **Tsh 34,558,958,000/=.** Kati ya Fedha hizo, kazi za kawaida ni Tsh **7,760, 100,000/=** na kazi za maendeleo ni **Tsh 26,798,858,000/=.**

   Hadi kufikia tarehe 31 Machi 2015 Wizara yangu ilikwishapatiwa Tsh **4,268,534,677.00** kwa kazi za Maendeleo sawa na asilimia **15.92** na Tsh **4,958,566,207.00** kwa kazi za kawaida sawa na asilimia **64** ya makadirio, hivyo kufanya jumla ya fedha zote tulizozipata kuwa ni Tsh **9,227,100,884.00** sawa na asilimia **27** ya makisio yote.

   Kwa ufafanuzi zaidi angalia kiambatanisho **"B1, B2 na B3"**

MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA BAJETI KWA KIPINDI CHA MWAKA WA FEDHA 2014/2015

IDARA YA MIPANGO, SERA NA UTAFITI

9. **Mheshimiwa Spika**, Idara ya Mipango, Sera na Utafiti imewajibika katika kusimamia na kuratibu kazi zote za Wizara zikiwemo za kawaida na za Maendeleo. Kwa upande wa kazi za Maendeleo Idara hii ilisimamia Utekelezaji wa miradi ya maendeleo ambapo ulijumuisha kazi za ufuatiliaji na Tathmini (Monitoring and Evaluation) ili kuhakikisha kwamba miradi hiyo inatekelezwa ipasavyo. Miradi iliyosimamiwa na idara hii ni pamoja na ifuatayo:-

   i. Uimarishaji wa Miundo mbinu ya Maji Mjini Magharibi
   ii. Uhuishaji na Upanuzi wa shughuli za Maji Mijini

iii. Usambazaji wa Maji Vijijini
iv. Kuijengea Uwezo Mamlaka ya Maji
v. Usambazaji Umeme Vijijini
vi. Uimarishaji wa Miundo Mbinu ya Umeme Unguja na Pemba
vii. Utekelezaji wa Sera ya Nishati
viii. Utafiti wa Nishati Mbadala
ix. Usimamizi Endelevu wa Ardhi na Mazingira (SMOLE II)

10. **Mheshimiwa Spika**, kwa upande wa shughuli za uratibu, Idara ipo katika hatua za mwisho za uratibu wa mradi wa MCC awamu ya pili ambao unategemewa kuimarisha sekta ya Nishati kwa kuimarisha huduma za usambazaji wa umeme, kuimarisha Menejimenti ya Shirirka na mifumo ya uendeshaji pamoja na kuimarisha Mamlaka ya Udhibiti wa bei (ZURA) kwa kuijengea uwezo.

11. **Mheshimiwa Spika**, katika mikakati ya kuhakikisha kwamba sekta ya Ardhi inasimamiwa vizuri, Wizara imeendeleza hatua ya mapitio ya Sera ya Ardhi ambapo mapitio kwa hatua ya awali yamekamilika na kitakachofuata ni kuwasilishwa kwa rasimu katika vikao vya ngazi za juu Serikalini. Kwa upande mwengine Sheria ya uundwaji wa Kamisheni ya ardhi na Sheria ya Wadhamini zimekamilika na kupitishwa rasmi na Baraza la Wawakilishi.

12. **Mheshimiwa Spika**, baada ya kukamilika kwa kazi za uchambuzi wa maeneo ya kuendelezwa utafiti kwa sekta za Wizara, tayari idara imeanza kutekeleza utafiti juu ya sababu zinazopelekea ongezeko la migogoro ya Ardhi nchini ambapo hatua za ukusanyaji wa taarifa (data) kutoka maeneo mbali mbali zinaendelea.

IDARA YA UTUMISHI NA UENDESHAJI

13. **Mheshimiwa Spika**, Idara hii ina jukumu la kusimamia Rasilimali Watu na uendeshaji wa kazi za Wizara za kila siku. Wizara yangu kupitia Tume ya Utumishi Serikalini imeweza kufanya uajiri wa wafanyakazi wapya 15 kwa Mwaka Fedha 2014/2015, ikiwa ni ujazaji wa nafasi zilizokuwa wazi kwa sababu mbalimbali.

14. **Mheshimiwa Spika,** Idara imefanya malipo kwa huduma mbalimbali za kuendeshea afisi pamoja na kufanya matengenezo madogo ya jengo la Wizara ili wafanyakazi waweze kufanya kazi kwa ufanisi na hali ya usalama wanapokuwa kazini.

15. **Mheshimiwa Spika,** Wizara yangu kupitia Idara hii inaendelea kuwajengea uwezo wafanyakazi wake kwa viwango tofauti ili kuongeza taaluma, kutoa huduma kwa umakini na ufanisi, kwenda na wakati kutokana na mabadiliko ya kiteknologia

yanayotokea duniani. Jumla ya wafanyakazi 278 wamegharamiwa mafunzo ya muda mfupi na 130 mafunzo ya muda mrefu, kati ya hao wapo waliomaliza na wanaoendelea na masomo katika vyuo mbali mbali ndani na nje ya nchi. **kiambatanisho "C" na "D**" kinafafanua zaidi.

16. Mheshimiwa Spika, Wizara yangu kwa kushirikiana na Afisi ya Rais kazi na Utumishi wa Umma na Wizara ya Fedha kwa Mwaka wa Fedha 2014/2015 tumeweza kulipa stahiki mbali mbali za wafanyakazi kwa wakati, hali hii inakuza ari katika utendaji wa kazi. Aidha, Jumla ya wafanyakazi 29 wamestaafu na kufanyiwa stahiki zao, **Kiambatanisho "E"** kinahusika.

IDARA ARDHI NA USAJILI

17. Mheshimiwa Spika, Kwa Mwaka wa Fedha 2014/2015. Idara hii imetekeleza yafuatayo;-

Kuandaa Hati Za Matumizi Ya Ardhi Na Kutengeza Mfumo Wa Kumbukumbu Za Ardhi (Data Base)

18. Mheshimiwa Spika, Katika kuhakikisha kuwa kila mwananchi mwenye haki ya matumizi ya Ardhi anaipata haki hiyo, Wizara yangu imefanikiwa kutengeneza na kuzitia saini jumla ya Hati 850 zikiwa ni hati za kudumu. Hati hizo ni kwa mwananchi mmoja mmoja na pia zinazohusu Taasisi za Serikali na Kiraia. Aidha tumeendelea na Kazi ya uwekaji wa kumbukumbu sahihi za Ardhi (data base) ili kurahisisha upatikanaji wa Taarifa za Ardhi kwa wakati.

Ukodishaji Wa Ardhi

19. Mheshimiwa Spika, Katika Mwaka 2014/2015 Wizara kupitia Idara ya Ardhi iliyafanyia kazi maombi ya *extension* yanayohusu wawekezaji wanaoomba kuongeza maeneo waliyokuwa nayo awali ambapo Jumla ya *Lease Extension* 15 zilitiwa saini na kupewa wawekezaji. Aidha kwa upande wa Mikataba mipya jumla ya mikataba 47 ilitiwa saini na kukabidhiwa wahusika.

Kazi Za Ukaguzi

20. Mheshimiwa Spika, Kutokana na kuzuka kwa wimbi la uvamizi wa ardhi kwenye nyiwanda pamoja na ardhi za eka za Serikali Wizara imeimarisha kitengo cha Ukaguzi ili kudhibiti hali hiyo, jumla ya maeneo 182 yamefanyiwa ukaguzi. Sambamba na ukaguzi huo watendaji wetu wanatumia fursa juu ya dhana nzima ya kuwa Ardhi ni Mali ya Serikali.

Kazi Za Uthamini

21. **Mheshimiwa Spika**, Napenda nichukue fursa hii kuliarifu Baraza lako Tukufu kuwa Wizara yangu imefanikiwa kutengeneza Sheria ya kuwasajili Wathamini Zanzibar. Kukamilika kwa Sheria hiyo kutaifanya nchi yetu kuwa na chombo madhubuti cha kusimamia na kudhibiti kazi zote za Uthamini na pia tasnia yenyewe. Kwa kipindi cha 2014/2015 Kitengo cha Uthamini kimeweza kufanya kazi za uthamini zipatazo **47** Unguja na Pemba. Kazi hizo ni kwa maeneo ya Mirathi, fidia na Uthamini unaohusu kujua thamani ya soko (market value).

Kukusanya Mapato Yatokanayo Na Ardhi

22. **Mheshimiwa Spika**, kwa Mwaka wa Fedha 2014/2015 Idara ya Ardhi na Usajili imeweza kukusanya jumla ya **Tsh 2,381,368,638.65** sawa na (68%) ya makadirio ya mwaka. Kutokana na kiwango hicho cha ukusanyaji wa mapato ni matumaini yangu kuwa lengo la kukusanya **Tsh 3,500,000,000/=** litafikiwa ifikapo June 2015.

MAHAKAMA YA ARDHI

23. **Mheshimiwa Spika,** Mahakama ya Ardhi imeendelea na kazi zake kwa kupokea, kusikiliza na kuamua kesi zinazohusiana na migogoro ya ardhi inayowasilishwa na wananchi na taasisi mbalimbali. Katika Mwaka wa Fedha 2014/2015 Mahakama imetekeleza shughuli zifuatazo:-

i. Mahakama ya ardhi imepokea kesi mpya 223 ambazo zimefunguliwa Unguja na pemba pamoja na kesi za awali Mahakama imeendesha vikao 12,460 vya kusikiliza kesi ambapo kesi 200 zimetolewa maamuzi kwa mchanganuo ufuatao:-

   Unguja: Kesi mpya 122 zimepokelewa na kesi 109 zimetolewa maamuzi.

   Pemba: Kesi mpya 101 zimepokelewa na kesi 91 zimetolewa maamuzi.

ii. Hadi kufikia Machi, 2015 Mahakama ya Ardhi imefikia lengo la kesi zilizotolewa maamuzi kwa kutoa maamuzi ya kesi 200 sawa na asilimia Mia Moja (100%) ya lengo lililokusudiwa.

iii. Mahakama ya Ardhi Mkoa wa Kusini Unguja (Koani) tayari imeshaanza kazi.

AFISI YA MRAJIS WA ARDHI

24. **Mheshimiwa Spika,** Afisi ya Mrajis wa Ardhi ni Taasisi yenye jukumu la kusajili ardhi yote ya Zanzibar pamoja na kuweka kumbukumbu za uhakiki kwa wenye haki ya matumizi ya ardhi. Kwa Mwaka wa Fedha 2014/2015 Afisi hii imeweza kutekeleza kazi zifuatazao:-

    i. Kusajili jumla ya maeneo (percel) 4,000 katika Shehia 19 za Mji Mkongwe na Ng'ambo na Shehia ya Nungwi kwa Upande wa Unguja. Kwa upande wa Pemba jumla ya maeneo (parcel) 500 katika Shehia ya Mkoroshoni yamesajiliwa na hatua zinaendelea katika Shehia ya Kiungoni;

    ii. Jumla ya Nyumba, viwanja na mashamba 22,398 kwa Unguja na Pemba yameshatambuliwa na yanaendelea na hatua za usajili;

    iii. Jumla ya kadi 395 zimetolewa kwa wananchi ambao ardhi zao zimekwisha kusajiliwa kwa Mjini na Ng'ambo;

    iv. Kutoa elimu ya usajili wa ardhi kwa wananchi ambapo jumla ya vipindi 9 vya redio, semina 4 ambazo ziliwasishirikisha waandishi wa habari, wanafunzi, taasisi mbali mbali za Serikali na Binafsi, Masheha na Jamii kwa Ujumla;

    v. Kwa kushirikiana na Idara za Ardhi, Afisi ya Mrajis wa Ardhi imeandaa Jarida la Mwaka la ardhi ambalo litatoa habari kwa Wananchi juu ya maendeleo ya Sekta ya Ardhi Nchini pamoja na kutoa taaluma ya Sheria mbalimbali za Ardhi;

    vi. Kuwajengea uwezo Wafanyakazi wa Sekta ya Ardhi kuhusiana na Usajili wa Ardhi ambapo Semina moja iliandaliwa na kuendeshwa na wakufunzi kutoka Kenya

    vii. Kuweka kumbukumbu za Usajili kwa njia za Kisasa (computerization);

    viii. Kushajihisha wanafunzi kujifunza masuala ya Ardhi na Usajili kwa njia za Utungaji na Uandishi wa Insha ambapo jumla ya Wanafunzi 10 waliofanya vizuri katika mashindano ya Uandishi kuhusiana na Usajili wa Ardhi walipatiwa zawadi.

IDARA YA UPIMAJI NA RAMANI

25. **Mheshimiwa Spika,** Idara ya Upimaji na Ramani inajukumu la kusimamia upimaji ardhi na utayarishaji wa ramani mbalimbali za ardhi katika visiwa vya Unguja na Pemba, vile vile Idara hii inajukumu la kuendeleza mfumo wa ukusanyaji na uwekaji wa kumbukumbu muhimu zinazohusiana na ardhi.

26. Mheshimiwa Spika, Idara ya Upimaji na Ramani katika Kipindi cha Mwaka wa Fedha 2014/2015 imeweza kutekeleza kazi zifuatazao:-

Kuandaa Mfumo Wa Uwekezaji Na Utumiaji Wa Taarifa Za Ardhi Kwa Manufaa Ya Wadau Mbalimbali (ZALIS)

27. Mheshimiwa Spika, katika kuuandaa mfumo wa ZALIS ili uweze kutoa taarifa kwa ufanisi, miundombinu ya IT imeimarishwa, mfumo (Surveying plugin QGIS) wa upimaji ndani ya ZALIS umeandaliwa kwa majaribio ya kazi za Upimaji na Ramani. Aidha, wafanyakazi 12 wamepatiwa mafunzo ya muda mfupi na mrefu kwa ajili kuendesha mfumo wa ZALIS.

Kuandaa Na Kuimarisha Utendaji Wa Shughuli Za Upimaji Ardhi Kwa Matumizi Mbalimbali.

28. Mheshimiwa Spika, Upimaji Ardhi nchini umeendelea kuimarishwa kwa kuzipitia upya alama za upimaji pamoja na kuipitia mipaka ya kiutawala Unguja na Pemba ambapo jumla ya alama 89 za upimaji zimewekwa. Aidha, Idara ya Upimaji na Ramani kwa kushirikiana na Idara nyengine za Ardhi imefanikisha kazi za upimaji kwa ajili ya Utambuzi na Usajilli wa ardhi katika maeneo ya Mijini na Vijijini.

Vilevile, Idara imeendelea na kazi za Upimaji wa viwanja kwa maeneo mbalimbali kama inavyoonekana katika Jaduweli nambari 1

Jaduweli Nambari 1: Idadi ya Maeneo Yaliyopwimwa Julai 2014 – Machi 2015

Namb.	AINA YA MAENEO YALIYOPIMWA	IDADI
1	Makaazi	123
2	Viwanja vya huduma mbalimbali	44
3	Vitega uchumi	32
4	Taasisi	39
5	Mashamba ya kilimo na ya watu binafsi	271
JUMLA		**509**

Kuimarisha Shughuli Za Kuzipitia Ramani Za Msingi (*Base Mape*) Unguja Na Pemba

Mheshimiwa Spika, kwa upande wa visiwa vidogo vidogo, jumla ya alama za Upimaji 12 zimerejeshwa kati ya 14 (control points). Huduma za kawaida za marekebisho na udhibiti wa kituo cha *CORS* kilichopo Mbweni, na ubadilishaji wa mitambo ya kituo cha *Tide Gauge* kilichopo bandrini Zanzibar zimefanyika.Taarifa

zinapatikana katika Idara ya Upimaji na Ramani sehemu ya ramani au kwenye mtandao wa *http://ilikai.soest.hawaii.edu/uhslc/htmld/d0151A.html* kwa taarifa za kituo cha Tides.

Kukuza Uelewa Kwa Wananchi Juu Ya Shughuli Za Idara Ya Upimaji Na Ramani Na Utawala Wa Ardhi Kwa Ujumla.

29. Mheshimiwa Spika, Mikutano minne imefanywa Unguja na Pemba kwa lengo la kukuza uelewa kwa Wananchi juu ya kazi za upimaji wa Mipaka na uwekaji wa alama za upimaji (Control Points). Aidha, Idara inalitumia jarida la ardhi lililoanzishwa katika kuelimisha masuala ya Upimaji na Ramani.

Utekelezaji wa Mradi wa Usimamizi Endelevu wa Ardhi na Uhifadhi wa Mazingira (SMOLE II)

30. Mheshimwa Mwenyekiti, katika Mwaka wa Fedha 2014/2015 mradi wa SMOLE umefanikiwa kusaidia katika utekelezaji kazi za Utambuzi na Usajili wa Ardhi, kuweka Mfumo wa Uwekaji wa Kumbukumbu za Ardhi (ZALIS) pamoja na kuandaa Mpango wa Matumizi ya Ardhi Nchini (Master Plan and Regional Land Use Plans).

IDARA YA MIPANGO MIJI NA VIJIJI

31. Mheshimiwa Spika, Idara ya Mipango Miji na Vijiji ni chombo chenye dhamana ya Upangaji wa Matumizi bora ya Ardhi pamoja na kuratibu utekelezalezaji wake. Katika kipindi cha Mwaka wa Fedha 2014/2015, Idara ilitekeleza majukumu yafuatavyo:-

Kupanga Matumizi Ya Ardhi Ya Miji Miwili Na Vijiji Vinne Na Kuendelea Kuratibu Na Kushajihisha Utekelezaji Wa Mipango Na Mikakati Ya Matumizi Ya Ardhi Kwa Miji Na Vijiji Mwaka 2015.

32. Mheshimiwa Spika, katika kufanikisha lengo hili, Idara imetekeleza kazi zifuatazo:

i. Kutayarisha Mpango Mkakati wa Maendeleo ya Ardhi Zanzibar (National Spatial Development Strategy - NSDS).

33. Mheshimiwa Spika, Ninafuraha kukujulisha kuwa, tarehe 24 Machi 2015, Baraza la Mapinduzi lilipitisha rasmi Mpango Mkakati wa Maendeleo ya ardhi Zanzibar (National Spatial Development Strategy). Idara ya Mipango Miji, tayari imeshaanza utekelazaji wa Mpango huu kwa kutoa elimu kwa jamii na taasisi za Serikali na za

Kiraia. Aidha, sambamba na kazi hii Mipango ya Matumizi ya Ardhi ya Mikoa yote Mitano ya Zanzibar imeshatayarishwa.

ii. Kutayarisha Mpango Mkuu wa Matumizi ya Ardhi ya Mji wa Zanzibar (Zanzibar Master Plan)

34. Mheshimiwa Spika, Kwa muda mrefu sasa suala la ujenzi holela katika Mji wa Zanzibar limekuwa likipigiwa kelele. Zipo sababu nyingi zinazopeleka ujenzi holela katika Miji na Vijiji. Miongoni mwao ni ukosefu wa mipango ya matumzi bora ya ardhi na usimamizi mdogo wa shughuli zote za ujenzi ndani ya miji yetu.

Napenda kulijuilisha Baraza lako Tukufu kwamba, Mpango Mkuu wa Matumizi ya Ardhi ya Mji wa Zanzibar (Zanzibar Master Plan) umekamilka. Idara ya Mipango Miji imeshaanza utekelzaji wake kwa kutoa elimu kwa jamii na Taasisi za Serikali.

iii. Kukamilisha utayarishaji wa Mpango Mkuu wa Matumizi ya Ardhi wa Mji wa Chake-Chake na kutayarisha mikakati ya utekelezaji wake.

35. Mheshimiwa Spika, Wizara yangu bado inaendelea na jitihada za kutayarisha Mpango Mkuu wa Matumizi ya Ardhi ya Mji wa Chake-Chake. Suala hili litapewa tena kipaumbele katika bajeti ya 2015/2016 kwani kutokana na hali ya kifedha halikuweza kutekelezwa katika bajeti iliyopita ya mwaka 2014/2015.

iv. Kutayarisha Mpango wa Uendelezaji wa Ukanda wa Pwani kwa Mji wa Mkokotoni na Mji wa Chwaka Unguja.

36. Mheshimiwa Spika, Wizara yangu kwa kupitia Idara ya Mipango Miji tayari imeshatayarisha Mipango ya Miji mitatu midogo ambayo ni Mji wa Mkokotoni, Mji wa Chwaka na Mji wa Nungwi.

v. Kukamilisha uundwaji wa Mfuko wa maendeleo ya Mji "Urban Development Fund".

37. Mheshimiwa Spika, Suala la kuwepo mfuko wa maendeleo ya Mji ni suala muhimu katika kufanikisha azma ya kuwa na miji bora yenye huduma na kupendeza. Hata hivyo katika kufanikisha suala hii, Wizara yangu ilikuwa ikifanya kazi mbili kwa pamoja. Wizara, kupitia Idara, iliangalia uwezekano wa kusaidia uhifadhi wa majengo ya Mji Mkongwe pamoja na kuanzisha mfuko wa Maendeleo ya Mji.

Idara ya Mipango Miji imefanikiwa kuanzisha mfumo mpya kwa njia ya "PPP" kwa ajili ya kuhifadhi nyumba za Mji Mkongwe. Mfumo huu utakuwa kwa njia ya Kampuni, itakayoitwa *Hifadhi Zanzibar*. Kampuni hii imeshasajiliwa na imeshaanza kazi rasmi.

Ama kuhusu, Mfuko wa Maendeleo ya Miji bado matayarisho yanaendelea. Wahusika wote wa suala hili wako tayari kuchangia mfuko huu. Taratibu za kisheria na utawala zinazidi kuaangaliwa ili kuanzisha rasmi Mfuko huu.

Kukamilisha Utayarishaji Wa Sera Ya Uendelezaji Miji, Kupitia Sheria Ya Upangaji Miji Na Vijiji Na Kutayarisha Miongozo Ya Uendelezaji Miji Kwa Mwaka 2015.

38. Mheshimiwa Spika, katika kufanikisha lengo hili, Idara ya Mipango Miji tayari imeshatayarisha rasimu ya Sera, Sheria na Kanuni za Mipango Miji ambazo zinajadiliwa na wadau.

Kutekeleza Mkakati Wa Mawasiliano Wa Idara Kwa Kukuza Uwelewa Wa Jamii Katika Masuala Ya Upangaji Wa Matumizi Ya Ardhi Na Umuhimu Wake Na Kushajiisha Masuala Ya Ki-Jinsia Ndani Ya Utendaji Wa Idara.

39. Mheshimiwa Spika, katika kufanikisha lengo hili, Wizara yangu kwa kupitia Idara ya Mipango Miji na Vijiji imefanya Semina, katika ngazi za Mikoa, Wilaya na Shehia za Unguja na Pemba. Idara imeelimisha jamii kupitia vipindi vya Redio na kutoa makala tofauti kuhusu kazi zake za kila leo.

IDARA YA UJENZI

40. Mheshimiwa Spika, kwa Mwaka wa Fedha 2014/2015 Idara ya Ujenzi imetekeleza kazi zifuatazo:-

Kufanya matengenezo katika nyumba za Mandeleo za Serikali

41. Mheshimiwa Mwenyeketi, katika kufanikisha lengo hili, Idara imetekeleza kazi zifuatazo:-

i. Idara kwa kushirikiana na Wizara ya Katiba na Utawala Bora imesimamia ujenzi wa Jengo la Wizara hiyo.
ii. Idara imesimamia Ukarabati wa Jengo la Tume ya Sayansi liliopo Maruhubi.

Bodi ya Usajili wa Wakandarasi.

42. Mheshimiwa Spika, Bodi hii kwa Mwaka wa Fedha 2014/2015 imetekeleza yafuatayo:-

i. Jumla ya Wakandaasi 59 tayari wamesajiliwa na hivyo kufanya idadi ya Wakandarasi wote waliosajiliwa na Bodi kufikia 142 hadi hivi sasa.

ii. Bodi imeanza kuendesha vipindi kwenye televisheni kwa ajili ya kuelimisha Wakandarasi, wananchi na wadau mbali mbali juu ya kazi za Bodi, majukumu ya wakandarasi, na malengo ya Bodi katika kuhakikisha Ujenzi bora na salama nchini.

iii. Bodi imefanya ukaguzi katika maeneo mbali mbali katika kuangalia kazi zinazofanywa na Wakandarasi ili kuhakikisha wanafuata sheria. Jumla ya washukiwa 403 walikamatwa na wakaelekezwa na walioendelea kukaidi walichukuliwa hatua mbali mbali.

iv. Bodi pia imefanya juhudi za kuwashajiisha wanafunzi wa kidato cha nne kusoma masomo ya sayansi kwa kuwapatia zawadi wanafunzi wote waliofanikiwa kupata alama ya "A" katika masomo ya fizikia na hesabati Unguja na Pemba.

Bodi ya Kusajili Wasanifu, Wahandisi na Wakadiriaji Majengo.

43. Mheshimiwa Spika, Bodi hii inaendelea na kusajili na kuratibu shughuli za Wasanifu, Wahandisi na Wakadiriaji Majengo. Hadi kufikia mwezi Machi 2015, Bodi imetekeleza yafuatayo:-

i. Bodi imeweza kusajili miradi 97 ambayo imesimamiwa na wataalamu walio sajiliwa.

ii. Bodi imefanya ukaguzi katika maeneo mbalimbali (Site Inspections) katika kuangalia kazi zinavyofanywa na Wataalamu wetu ili kuhakikisha wanafuata sheria. Jumla ya washukiwa 65 walikamatwa na wakaelekezwa jinsi ya kufuata sheria na walioendelea kukaidi wameachukuliwa hatua zakisheria.

iii. Bodi imesajili wataalamu 56 wa daraja mbali mbali kwa kipindi cha Julai 2014 hadi Machi 2015.

IDARA YA NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAAZI

44. Mheshimiwa Spika, Idara ya Nyumba na Maendeleo ya Makaazi inajukumu la kusimamia Nyumba za Serikali Unguja na Pemba, kwa kuzikodisha kwa Wananchi na kuzifanyia matengenezo yanayofaa. Pia kuhakikisha kuwa Wananchi wa Unguja na Pemba wanapata makaazi bora na yalio salama. Katika Mwaka wa Fedha 2014/15 Idara imeweza kutekeleza malengo yafuatayo.

Matayarisho Kwa Ajili Ya Uanzishaji Wa Shirika La Nyumba Zanzibar.

45. Mheshimiwa Spika, mwezi wa Oktoba 2014 Baraza lako Tukufu liliijadili na kuipitisha Sheria ya Uanzishaji wa Shirika la Nyumba Zanzibar. Hatua zinazoendelea kwa sasa ni Idara kuzikagua na kuzifanyia uhakiki na tathimini

nyumba zake kwa lengo la kujua thamani ya kila nyumba na hali halisi ya ubovu na uimara kwa kila jengo ambapo zoezi limeanza kwa Nyumba za Serikali zilizopo Mji Mkongwe.

Kujua thamani ya kila nyumba hizo itasaidia kujua thamani ya mtaji wa Shirika la Nyumba litakapoanza, na vile vile kuweza kujua uzima na ukubwa wa mahitaji ya matengenezo.

Kuzifanyia matengenezo Nyumba za Serikali

46. Mheshimiwa Spika, Katika mwaka wa fedha 2014/15 Idara imeweza kufanya matengenezo yafuatayo katika Nyumba za Maendeleo.

i. Kusafisha na kutoa maji machafu katika chemba Block namba 3 na 4 Michenzani;
ii. Kusafisha (kuzibua) bomba ya maji machafu kuanzia Block namba 9 hadi Maisara.
iii. Kuondoa maji yaliotuama Block namba 13 Kilimani na kuweka mabomba mapya ya maji machafu.
iv. Kusafisha baadhi ya chemba Mombasa 'A'.
v. Kuweka bomba mpya ya maji machafu baada ya awali kuvunjwa Block namba 8 Michenzani.

Pia katika ukaguzi uliofanywa katika Nyumba za Serikali Mji Mkongwe Zanzibar imebainika kuwa nyumba 26 ziko katika hali mbaya na zinahitaji matengenezo makubwa na ya haraka. Hatua tayari zimechukuliwa za kuwajulisha Wapangaji juu ya ubovu wa majengo hayo na hatari ya kuendelea kuyatumia majengo hayo.

Kukusanya Mapato Yatokanayo Na Ardhi Ukodishaji Wa Nyumba Za Serikali

47. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Mwezi Machi 2015 Idara ya Nyumba na Maendeleo ya Makaazi imeweza kukusanya jumla ya **Tsh.400,285,695/=** ambazo ni sawa na asilimia sabini na sita (76%) ya lengo ambalo ni **Tsh 524,000,000/=** . Nimatumaini yetu kuwa tutafikia lengo hilo mwishoni mwa mwaka huu wa fedha.

Bodi ya Kudhibiti Kodi za Nyumba

48. Mheshimiwa Spika, Bodi ya Kudhibiti Kodi za Nyumba imeendelea kusikiliza mashauri, na kuyatolea maamuzi. Hadi kufikia Mwezi Machi 2015, jumla ya mashauri 25 yamewasilishwa na kusikilizwa ambapo mashauri 10 yametolewa maamuzi.

MAMLAKA YA HIFADHI NA UENDELEZAJI MJI MKONGWE

49. Mheshimiwa Spika, Mamlaka ya Uhifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe ina jukumu la Uhifadhi wa Urithi wa Kimataifa wa eneo zima la Mji Mkongwe, ukijumuisha urithi wa kihistoria wa majengo, utamaduni wa asili, mandhari, na vivutio vyengine na kuhakikisha vinabakia katika hali yake ya asili kwa faida ya vizazi vya sasa na vijavyo.

50. Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2014/2015 Mamlaka ilifanikiwa kutekeleza malengo yake kama ifuatavyo:-

Kusimamia Miradi ya Uhifadhi wa Majengo ya Mji Mkongwe.

i. **Ukarabati wa Jengo la People's Palace**

51. Mheshimiwa Spika, Mamlaka imeliezua na kuliezeka upya paa lililokuwa linavuja katika afisi ya Naibu Katibu Mkuu wa Baraza la Mapinduzi iliopo Forodhani. Mamlaka pia imefanya matengenezo na marekebisho ya eneo linalotarajiwa kuwa ukumbi wa huduma ya chakula katika jengo la People's Palace na mazingira yake.

Aidha, Mamlaka ilifanya ukaguzi wa jengo la People's Palace na kuona kuwa Ukuta wa kusini wa jengo hilo uko katika hali mbaya. Mamlaka imechukua hatua ya kuweka miega katika "Coner" ya kusini /magharibi ili kuzisaidia kuta hizo pamoja na kuweka mihimili (vertical supports) ndani ya chumba cha chini na cha ghorofa ya kwanza kuzuia dari za vyumba hivyo.

ii. **Ukarabati wa Jengo la Chawl Building**

52. Mheshimiwa Spika, Serikali imeunda kamati ya mawaziri watatu kwa ajili ya kuzungumza na wafanya biashara wa jengo hilo juu ya namna ya kuhama na kurejeshwa pamoja na utaratibu mzima wa ukarabati wa jengo hilo, katika majadiliano hayo wafanyabishara walitoa mapendekezo yao kwa Serikali ambayo kamati iliyoundwa inaendelea kuyafanyia kazi.

iii. **Ukarabati wa Jengo la Beit-aljaib**

53. Mheshimiwa Spika, Mtaalamu wa masuala ya uhifadhi kutoka oman Dr: Enrico alikuja mwezi Februari na kufanya majadiliano na uongozi wa Mamlaka ya Mji Mkongwe pamoja na wataalamu wa makumbusho Zanzibar, majadiliano hayo yamepelekea mapendekezo ya ukarabati huo yawe kwa awamu (phase). Vile vile mapendekezo haya yamepelekea marekebisho madogo madogo ya ramani pamoja na gharama ambayo Mamlaka imeshaikamilisha na kuiwasilisha nchini Oman

iv. **Ujenzi Wa Ukuta Wa Ukingo Wa Bahari Ya Mizingani**

54. **Mheshimiwa Spika**, Serikali imeshafunga Mkataba na Kampuni ya "SEYANI BROTHERS & CO (T) LTD" ya Tanzania kwa ajili ya ujenzi huo na kazi za maandalizi ya ujenzi zimeshaanza.

v. **Ukaguzi Wa Nyumba Zilizomo Ndani Ya Eneo La Mji Mkongwe.**

55. **Mheshimiwa Spika,** Ukaguzi wa eneo la Mji Mkonge umeendelea kufanyika katika shughuli za kila siku za Mamlaka na kubaini kuwepo kwa nyumba 89 zilizo katika hali mbaya 40 kati ya hizo ziko katika hali mbaya sana . Jaduweli nambari 2 linafafanua zaidi.

Jaduweli Nambari 2: Ukaguzi Wa Nyumba Ndani ya Eneo La Mji Mkongwe

Mmiliki	**Nyumba Zilizo Katika Hali Mbaya**	**Nyumba Zilizo Katika Hali Mbaya Sana**	**Nyumba zilizoanguka**	
			Yote nzima	**Sehemu ndogo**
Serikali	21	4	-	-
Kamisheni ya wakfu	12	6	-	-
Watu binafsi	56	30	1	2
Jumla	**89**	**40**	**1**	**2**

MAMLAKA YA MAJI

56. **Mheshimiwa Spika,** Wizara yangu kwa kuzingatia Malengo ya Milenia, Dira ya Maendeleo ya 2020, Mkakati wa Kukuza Uchumi na Kupunguza Umasikini Zanzibar (MKUZA II), Sera ya Maji ya Mwaka 2004, Sheria ya Maji ya Mwaka 2006 na Maelekezo ya Ilani ya Uchaguzi ya CCM ya mwaka 2010 katika kipindi cha Mwaka wa Fedha wa 2014/2015 imetekeleza Programu na miradi ya maji ifuatayo:-

i. **Programu ya Usambazaji wa Maji Vijijini**

57. **Mheshimiwa Spika,** Serikali inaendelea kuwapatia maji safi na salama wananchi waishio vijijini katika umbali usiozidi mita 250 kutoka kwenye makazi yao kupitia Programu ya usambazaji maji Vijijini kwa ukamilishaji wa miradi, ukarabati wa miundombinu, ulazaji mabomba, ufungaji mita, upelekaji umeme katika visima vya maji, ulipaji fidia kwa maeneo yaliothiriwa na mradi, ujenzi wa vibanda vya kuendeshea pampu, uchimbaji visima, ujenzi wa uzio na ujenzi wa matangi katika maeneo mbali mbali ya Vijijini Unguja na Pemba. Kwa ufafanuzi zaidi angalia Jaduweli lifuatalo:-

Jaduweli nambari 3: Kazi za Usambazaji wa Maji Vijijini

S/NO	KAZI ZILIZOFANYIKA	ENEO	UTEKELEZAJI
1.	Uchimbaji wa visima	Michamvi, Kinduni na Kibuteni Unguja.	Kazi imekamilika
2.	Ulazaji wa mabomba	Kijini na Nungwi kwa Unguja Kidundo, Chekea, Chambani na tumbe kwa Pemba	Kazi hii ni endelevu
3.	Uwekaji wa pampu na mota mpya	Kilindi, Donge, Mtende, Kizimkazi, Kitogani, Matemwe, Muyuni, Kilimbero, Bwejuu, Chaani masingini, Uroa, Kajengwa, Chaani Tasafu, Bambi na Kilimani Tazari kwa Unguja Mgagadu, Mchanga Mdogo, Shengejuu Ng'ambwa, Konde Kironjo A, na Michenzani kwa Pemba.	Kazi ya uwekaji pampu na mota ni endelevu
4	Ujenzi wa vibanda vya kuendeshea pampu	Uroa, Donge (Tingatinga), Nungwi kae na Matemwe Kigomani na kilombero (Unguja) kiwani, Chambani na Mahuduthi kwa Pemba.	Kazi inaedelea
5	Ujenzi wa matangi	Makunduchi	Kazi imekalika.
6	Upelekaji wa umeme	Kilindi Unguja, Chambani na Kiwani kwa Pemba	Kazi imekamilika
7	Ujenzi wa uzio katika maeneo ya vianzio vya maji.	Kibuteni, Kianga (N7) Unguja.	Kazi inaendelea
8	Ujenzi wa vituo vya huduma kwa wateja na malipo ya maji	Paje.	Kazi inaendelea
		Mahonda	Kazi imekamilika
9.	Ufungaji wa Mita za wateja.	Chwaka, Marumbi, Jambiani, Pongwe, Dunga, Nungwi, Mjini, Kizimkazi, Matemwe na Bumbwini Kwa Unguja, Kojani, Kiuyu, Mjimbini, Muharitani, , Migombani, Chanjamjawiri, Kilindi,Tumbe, Micheweni, Mnarani, Mbuzini, Masota, Kitoi, Fundo, Mchangamdogo, Junguni, Kinyasini, Mtambwe, Kangagani, Mzambarau Takao, Chokocho, Unganda, Mkanyageni, Kengeja, Ukutini, Jundamiti, Muambe, Kendwa, Kiwani,	Kazi hii ni endelevu

		Madungu na Ng'wachani Uwondwe,Timba, Raha na Mgagadu kwa Pemba.	

Aidha, kupitia Programu hii miradi Mingine midogo iliyopangwa kutekelezwa ambayo haikuweza Kukamilika katika mwaka huu wa fedha ni pamoja na Mtende, Muyuni, Kinduni, Kibuteni – Makunduchi, Kidoti, Bumbwini Maji Mekundu, Moga-Mwembe Mkali, Uroa Ndijani, Bambi, Chaani Bandamaji ,Matuleni, Muambe, Shumba viamboni, Wingwi Mtemani, Wingwi, Mjananza, Mgongoni, Masipa, Mtambile na Mtambwe Kaskazini

ii. **Progarmu ya Uhuishaji Na Upanuzi Wa shughuli za Maji Mijini**

58. Mheshimiwa Spika, Wizara yangu katika programu hii imeweza kuchimba visima, kulaza mabomba mapya, kununua pampu na mota, ufungaji wa mita, ujenzi wa vibanda vya kuendeshea pampu na ujenzi wa uzio katika maeneo mbali mbali kama inavyoonyeshwa katika jaduweli ifuatayo:-

Jaduweli nambari 4: Kazi za Uhuishaji Na Upanuzi Wa shughuli za Maji Mijini

S/no	KAZI ZILIZOFANYIKA	ENEO	UTEKELEZAJI
1.	Ufungaji wa Mita za maji	Bububu, Makadara, na Kijichi, Taveta na Magogoni kwa Unguja, na Wawi, Tibirizi, Madungu, Uwanja wa Ndege na Limbani, Jadida, Bopwe, Uweleni, Makadara, Bahanasa. Micheweni kwa Pemba.	Kazi ya ufungaji mita ni endelevu
2.	Uchimbaji wa visima	Mtofaani na Masingini kwa Unguja.	Kazi imekamilika
3.	Uwekaji wa pampu na Mota mpya	Kaburi Kikombe, Saateni, Kinumoshi N4, Mbweni matrekta, Ali Yussuf, Sebleni, Workshop Chumbuni Kihinani, Chukwani, na Kwa binti Amrani (Unguja) Sharif Ali namba-1,2 na 3, Darajani, Jondeni, Jamvini na Kwa Bi Mtumwa kwa Pemba.	kazi hii ni endelevu
4.	Ulazaji wa mabomba	Kikwajuin, Welezo Semuso, na Kilimani kwa (Unguja) na Mbiji, Mtuhaliwa Mkoani, Ng'ambwa, Sharifuali Chake Chake na Taifu, kwa Pemba	kazi hii ni endelevu
5.	Ujenzi wa Uzio	Chemchem ya Mwanyanya na	Kazi inaendelea

		Chemchem Ya Mto Pepo, Kianga N9(1) N9(2), kwa Unguja Chanjaani kwa Pemba.	
6.	Ununuzi wa vidhibiti umeme	**Unguja**: Mombasa Ofisini, Kizimbani Sebleni na Saateni workshop **Pemba:** kironjo Kijuki na Sizini, Mtambwe kaskazini, Kwa sharifuali, Darajani Mkoani kwa Pemba.	Kazi imekamilika
7.	Upelekaji wa umeme	Sebleni (SEMUSO)	Kazi imekamilika
8.	Ujenzi wa Tangi	Mnara wa Mbao na Saateni	Kazi imkamilika

iii. **Mradi wa Kuijengea Uwezo Mamlaka ya Maji (Awamu ya Pili)**

59. Mheshimiwa Spika, Mradi huu unaofadhiliwa na Serikali ya Japan kupitia Shirika la Kimataifa la Misaada la JICA, umeendelea na kazi ya kuwapatia mafunzo wafanyakazi. Hadi kufikia Machi 2015, jumla ya wafanyakazi 5 wamepatiwa mafunzo ya muda mfupi ndani ya nchi na 4 nje ya nchi, na wafanyakazi 70 wamepatiwa mafunzo ya muda mrefu ndani ya nchi na 1 nje ya nchi. Kwa upande wa ukaguzi wa wateja (Customer survey) tayari umekamilika kwa Mkoa wa Mijini Magharib na kufanya kazi ya kuandaa michoro ambayo inaonesha maeneo yenye mtandao wa maji na yanayotarajiwa kupitishwa mtandao wa maji.

Aidha kupitia mradi huu Mamlaka ya Maji inaendelea na kazi ya ununuzi na ulazaji wa mabomba na viungo vyake kwa ajili ya kuufanyia marekebisho mtandao wa maji katika maeneo ya Gulioni hadi Makadara.

iv. **Mradi wa Kuimarisha Miundombinu ya Maji na Kuijengea Uwezo Mamlaka Kifedha (ADF 12)**

60. Mheshimiwa Spika, Mamlaka kwa kushirikiana na Mshauri Muelekezi kutoka Kampuni ya *Howard Humphreys* imekamilisha kazi ya kukusanya taarifa na kuzichambua. Kazi ya usanifu wa mradi wa usambazaji maji safi na usafi wa mazingira inaendelea.

Aidha kazi ya kufanya Tathimini kwa ajili ya kumpata Mkandarasi wa ujenzi wa vyoo maskulini imekamilika na hatua zinaendelea ni kusubiri ruhusa ya kufungua nyaraka za zabuni (financial proposal) kutoka Benki ya Maendeleo ya Afrika.

v. **Mradi wa uchimbaji Visima wa Ras al- khaimah**

61. Mheshimiwa Spika, Mradi wa Uchimbaji wa visima 50 unaofadhiliwa na Mtawala wa Ras-al-Khaimah tayari umekamilisha kazi ya uchimbaji wa visima 49 Unguja na

Pemba, kazi zilizobakia ni pamoja na Ujenzi wa matangi ya kuhifadhia maji, vibanda vya kuendeshea pampu, ujenzi wa "well head" pamoja na upelekeaji wa umeme katika maeneo yote ya Mradi. Jadweli lifuatalo linaonesha idadi ya visima na kazi zilizofanyika:-

Jaduweli nambari 5: Kazi za Uchimbaji wa Visima vya Ras al - Khaimah

Na	Eneo		Idadi		Uchimbaji wa visima	Ujenzi wa matangi	
	Unguja	Pemba	Unguja	Pemba		Unguja	Pemba
1.	Welezo	Shumba viamboni	4	1	Kimekamilika	-	
2.	Kinuni	Mgogoni	3	2	Kimekamilika	-	
3.	Dole	Wingwi	3	1	Kimekamilika	-	
4.	Migombani	Kilindi	1	1	Kimekamilika	-	
5.	Kianga	Chonga	1	1	Kimekamilika	1	
6.	Chumbuni	Mahuduthi	1	2	Kimekamilika	1	
7.	Masingini	Ukutini	1	3	Kimekamilika	-	
8.	Chwaka	Kiwani	1	1	Kimekamilika	-	
9.	Michamvi		1	-	Kimekamilika	1	
10.	Makunduchi		1	-	Kimekamilika	-	
11.	Jumbi Kibonde mzungu		1	-	Kimekamilika	-	
12.	Bambi		1	-	Kimekamilika	-	
13.	Jendele – Marumbi – Chwaka		1	-	Kimekamilika	-	
14.							
15.	Tunguu – Kibele		1	-	Kimekamilika	1	
16.	Cheju		1	-	Kimekamilika	-	
17.	Mzuri		1	-	Kimekamilika	-	
18.	Mtende		1	-	Kimekamilika	1	
19.	Mwera – pongwe		1	-	Kimekamilika	-	
20.	Kiboje		1	-	Kimekamilika	-	
21.	Fuoni kibondeni		1	-		-	
22.	Makunduchi desalination		1	-	Kimekamilika	-	
23.	Banda maji		1	-	Kimekamilika	-	

24.	Upenja – Kiwengwa		1	-	Kimekamilika	1	
25.	Mji mekundu		1	-	Kimekamilika	-	
26.	Kisongoni		1	-	Kimekamilika	-	
27.	Moga		1	-	Kimekamilika	-	
28.	Kitope		1	-	Kimekamilika	-	
29.	Kidanzini		1	-	Kimekamilika	-	
30.	Donge		1	-	Kimekamilika		
	JUMLA		**38**	**12**		**6**	

vi. **Kuvilinda na Kuviwekea Uzio Vianzio vya Maji.**

62. Mheshimiwa Spika, Miongoni mwa majukumu makuu ya Mamlaka ya Maji ni usimamizi, utunzaji na uhifadhi wa rasilimali maji ambapo hadi kufikia Machi 2015 kazi zilizofanyika ni pamoja na ujenzi wa uzio katika vianzio vya maji katika maeneo ya Kianga N9 1, N9 2, Mwanyanya, Mtoni na Kibuteni kwa Unguja, na Chanjani kwa Pemba. Aidha, Mamlaka imepanda miti katika maeneo ya Kiashange, Nungwi, Machui Kibuteni, Kilombero na eneo la Bumbwini Maji Mekundu kwa Unguja na Tangi la Wambaa, Finya na Bonde la Taifu kwa Pemba.

KAZI ZA KAWAIDA.

i. **Matengenezo Ya Miundo Mbinu Ya Maji**

63. Mheshimiwa Spika, mbali na shughuli za kiutawala, Mamlaka ya Maji vilevile imeedeleza kazi utengenezaji wa miundombinu ya maji kwa kuifanyia matengenezo kama inavyoonekana katika jaduweli nambari 6.

Jaduweli nambari 6: Matengenezo Ya Miundo Mbinu Ya Maji

S/no	**Kazi**	**Eneo**
1.	**Kufanya matengenezo ya mabomba**	Migombani, Kianga, Jang'ombe, Mchangani, Dole, Bambi Kihinani, M/Makumbi, Kijangwani, M/Mchomeke, Shaurimoyo, Lumumba, Mpendae, Kijichi, Kwerekwe, Nungwi, Matemwe, Welezo, Kwamtipura, Magogoni, Chunga, Mbweni, Meya Mikunguni, Sogea, B/wawakilishi, Kilimani, Michenzani, Kilimahewa, M/Ladu, Pangawe, M/Miwili, Kinuni, Migombani ikulu, Mwanyanya, Kibweni, Kwamchina, Kombawapya, na Daraja bovu, Matemwe, kilimani, michenzani, Migombani, Meya, Welezo, Melitano, Mkunazini, Elimu Mbadala, Kwarara, Tunguu na Kianaga. Unguja na kwa upande wa Pemba Jamvini, Mjini Chake, Mkoani, Wete,

		Changaweni, Makangale, Kisiwapanza, Konde, Makongwe, Gando, Junguni, Kojani, Pandani na Ole.
3.	**Kufanya marekebisho ya umeme**	Visima vya Kiashange, Kaburi Kikombe, Mwembe Mchomeke No 56 Kibuteni Bumbwini Kidanzini Kiboje Bweleo, Manzese, Mgambo, Muyuni, Chunga No 09 Chwaka Chaani ,Dunga S.S.Metha, Chumbuni, Machui No 6 ,Kibele Mchomeke No 51, Bweleo, Mgambo, Msikiti Mzuri No 10, Msikiti Mzuri 12, Nungwi Kae, Matrekta, Mfenesini, Kinumoshi No 3,4,5, machui, welezo No 2,Mombasa Ofisini, Umbuji, Kitogani, Kianga No 7 na Salem 1.
4.	**Matengenezo ya pampu na mota zilizoungua**	visima vya Bweleo, Machui, KaburiKikombe, Bumbwini Kidanzini, Mombasa Afisini, Mgambo, Kitogani, Mwanyanya, Jendele, Maungani na usafishaji wa visima (Flushing) imefanyika katika maeneo ya M/Mchomeke, Kinyasini Kisongoni na Sebleni kwa wazee, kizimkazi, Masumbani.Bint Amrani no2, Kaburi Kikombe, kwa Unguja na Kwapweza, Gawani Wesha Kisima cha ZECO, Chambani, Ukutini, Kengeja, Michenzani,Ngwambwa, Sharifuali, Mgagadu, Kwabi Mtumwa, Ngombeni, Jondeni, Micheweni-Kironjo-D, Mlindo na Mtambile kwa Pemba.
5.	**Kutoa elimu kwa watumiaji wa maji**	Maeneo hayo ni Muyuni "A", "B"na "C" Kitogani, Muungoni, Bwejuu, Paje, Mahonda, Kinyasini, Bumbwini Misufini, Kisongoni, Matemwe , Unguja Ukuu Tindini, Unguja Ukuu Kaebona ,Unguja Ukuu Kae Pwani, Dunga, Kizimkazi Dimbani, Kizimkazi Mkunguni, Mkwajuni, Bambi, Mpapa, Mchangani, Mgeni Haji, Uzini, Kiboje, Kigunda, Kivunge, Jambiani Kikadini, Jambiani Kibigija, Michenzani, Kizimbani, Kitogani , Jendele, Bungi, Nungwi, Makunduchi, Kijini na Mtende, kwa Unguja na Pondeani, Kiwani, Ziwani, Birikau, Sizini, Tumbe, Wawi Wesha, Gombani, Mkoroshoni, Chanjaani, Matuleni Madungu, Msingini, Mkanjuni, Kambini, Kangagani, Kiuyu Minungwini, Ole, Piki, Bahanasa, Vikunguni, Mtambwe, Mbuzini, Mfikiwa, Chambani, Uwandani, na Kianga.

ii. **Ukusanyanyaji Wa Mapato**

64. Mheshimiwa Spika, Mamlaka ya Maji Zanzibar katika bajeti ya mwaka 2014/2015 ilijipangia kukusanya jumla ya TShs bilioni **4.2**. kutokana na mauzo ya maji na mauzo mengineyo. Hadi kufikia Machi, jumla ya TShs bilioni **2.14**

zimekusanywa sawa na asilimia **74** ya makadirio ya makusanyo ya **2.9** kwa kipindi cha miezi tisa (Julai 2014 hadi Machi 2015).

IDARA YA NISHATI NA MADINI

65. Mheshimiwa Spika, Idara ya Nishati na Madini ni taasisi yenye jukumu la kusimamia Sekta ya Nishati na Madini hapa Zanzibar. Kwa Mwaka wa Fedha wa 2014/2015 Idara hii ilisimamia na kutekeleza mambo yafuatayo:-

Utekelezaji Wa Mradi Wa Sera Ya Nishati Awamu Ya Pili *(Second Phase)* Na Kuendeleza Mradi Wa Mabadiliko Ya Tabianchi Na Mazingira.

66. Mheshimiwa Spika, Katika utekelezaji wa Sera ya Nishati awamu ya pili Idara ya Nishati kwa kushirikiana na Ubalozi wa Sweden, imetekeleza yafuatayo:-

i. Kukamilisha andiko la Mradi

ii. Kumaliza taratibu za kuwapata Washauri elekezi

iii. Kufungua Akaunti ya Mradi tayari kwa kupokea Fedha za Mradi

Aidha, Idara kwa kushirikiana na Ofisi ya Makamo wa kwanza wa Rais chini ya mradi wa Mabadiliko ya Tabianchi chini ya ufadhili wa UNDAP imeweza kutekeleza yafuatayo:-

i. Kuweka mifumo (Solar Panel) 32 za umeme wa jua katika maeneo mbali mbali Unguja na Pemba.

ii. Kufanya ukaguzi katika maeneo yaliyofungwa mifumo hiyo kwa kutathmini ufanisi (Monitoring and Evaluation).

iii. Kuandaa hati ya muongozo (guidline document) na kufanya semina ya kushajihisha matumizi ya miongozo hiyo (guide-lines) ya matumizi ya viwango vya kimataifa (ISO standards) katika sekta ya nishati.

Kuwapatia Elimu Wananchi Katika Masuala Ya Nishati (Mafuta, Gesi Asilia Na Nishati Mbadala)

67. Mheshimiwa Spika, Wizara kupitia Idara ya Nishati imetekeleza lengo hilo kwa kuandaa semina za kutoa elimu kwa wananchi juu masuala ya Mafuta na Gesi ambapo jumla ya Semina mbili za ndani kwa wananchi zimefanyika. Aidha semina

tatu zimefanyika kwa kutoa elimu ya Nishati Mbadala kwa wananchi wa Unguja na Pemba. Vile vile mikutano maalum ilifanyika katika maeneo yaliyomo katika mradi wa Nishati Mbadala.

Uendelezaji wa utekelezaji wa Mradi wa Nishati Mbadala kwa kushirikiana na Umoja wa Nchi za Ulaya *(EU)*

68. Mheshimiwa Spika, Serikali inaendelea na azma yake ya kukamilisha Mradi wa Utafiti wa Nishati Mbadala ili kujua uwezekano wa Zanzibar kupata umeme kwa njia mbadala. Idara imekamilisha kazi ya kupatikana kwa mkandarasi (Kampuni ya AGMIN ya Italy) wa ujenzi wa minara ambae tayari ameanza kazi hiyo. Aidha, Mshauri elekezi wa ukusanyaji wa tarifa hizo pamoja na kutayarisha ripoti ya upembuzi yakinifu (feasibility study) ambayo inatarajiwa kumalizika mwaka 2017.

Kushiriki katika masuala yote ya nishati ya Kitaifa, Kikanda, na Kimataifa.

69. Mheshimiwa Spika, katika utekelezaji wa hili, Idara imeweza kushiriki katika mikutano mbali mbali iliyofanyika ndani na nje ya nchi kama vile;

i. Vikao vya Jumuiya ya Afrika Mashariki katika masuala ya Nishati ya Umeme (Nairobi, Entebe), Mkutano mkuu wa Mafuta na Gesi wa Afrika Mashariki (EAPCE 2015) uliofanyika Kigali - Rwanda.

ii. Kuhudhuria katika Mkutano wa kuitangaza Tanzania katika utekezaji wa masuala ya Nishati (Den Hague - Uholanzi)

iii. Ushiriki katika Maonesho na Warsha ya Nishati mbadala – Kahama, Tanzania

Kuendelea Kusimamia Upatikanaji Wa Mafuta Zanzibar (Dizeli, Petroli Na Mafuta Ya Taa).

70. Mheshimiwa Spika, katika kuhakikisha nishati ya mafuta inapatikana nchini, Idara ya Nishati inaendelea kufuatilia shughuli za kusimamia upatikanaji wa mafuta na kusimamia utekelezwaji wa ratiba za uagizaji wa mafuta nchini kwa makampuni yote manne makubwa (GAPCO, UP, ZP na PUMA). Kwa ufafanuzi zaidi angalia Kiambatanisho **"F"**

71. Mheshimiwa Spika, katika kulisimamia hili, dosari za uagizishaji wa bidhaa ya mafuta ya Petroli zilijitokeza baina ya mwezi wa Februari na Machi. Dosari hizo zilichangiwa na mambo yafuatayo;

i. Kuchelewa kwa meli ya mafuta ya pamoja (Bulk Consignment) inayoleta mafuta nchini Tanzania.

ii. Kushuka kwa kiasi kikubwa bei ya petroli kumechangia kwa kiasi fulani matatizo ya upatikanaji wa bidhaa hio kutokana na kuongezeka kwa matumizi na hasa baada ya kujitokeza uwezo mdogo wa makampuni kukabiliana na mahitaji katika kipindi hicho kwa kuzingatia makampuni hayo yalikwisha agiza bidhaa hio. Ni kawaida kuwa bidhaa hizi huagiziwa na kulipiwa kabla ili bidhaa hio ifike tarehe ilokusudiwa.

iii. Matengenezo makubwa ya matangi ya mafuta yaliyofanywa na kampuni ya UP katika kipindi hicho ambayo yalichangia kwa kiasi upungufu wa akiba ya mafuta.

iv. Kutokuwepo na miundombinu ya kutosha ya matangi ya akiba ya mafuta inayoweza kukabiliana na hali kama hiyo inapojitokeza.

v. Tatizo la miundombinu ya bandari ya Mtoni yenye kina kidogo na kutokukidhi meli zenye uwezo mkubwa zaidi kushusha bidhaa hizo. Hii hupelekea kutumika meli ndogo zilizopo ambazo hulazimika kufanya safari nyingi katika bandari za Dar es salaam na Mombasa na kukabiliwa na matatizo ya kufunga nanga katika bandari hizo kutokana na kuwepo na meli nyingi zinazosubiri huduma kama hio. Hii huwa tatizo kubwa katika kipindi kinachotokea uhaba wa bidhaa

72. **Mheshimiwa Spika,** Hali hiyo iliyojitokeza ni kiashiria tosha cha kusisitiza umuhimu wa kuwepo kwa Taasisi Maalum ya kushughulikia sekta binafsi inayoendesha biashara ya mafuta kwa kutumia sheria yake. Hili kwa bahati Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar ililiona kabla na kuchukua uamuzi wa kuanzishwa kwa Mamlaka Maalum ambayo itadhibiti biashara ya Mafuta Nchini. Ni imani yangu kwamba kuanza kazi kwa Mamlaka ya Udhibiti wa Huduma za Maji na Nishati (ZURA) kutaweza kwa kiasi kikubwa kudhibiti hali hiyo hapo baadae.

Kukamilisha Utayarishaji Wa Sheria Ya Kusimamia Usambazaji Wa Mafuta (Petroleum Supply Act).

73. **Mheshimiwa Spika**, Rasimu ya sheria hiyo ilifikishwa katika kikao cha Kamati ya Makatibu Wakuu ambao walitoa michango yao katika kuendeleza kazi hiyo mnamo mwezi wa Julai 2014. Katika kikao hicho kulipendekezwa marekebisho kadhaa kufanyika yakiwemo kuhamisha baadhi ya vifungu vya rasimu ya sheria hiyo na kuvipeleka katika kanuni za sheria ya ZURA. Vifungu vilivyobakia vya sheria hiyo vitaingizwa katika sheria ya nishati inayotarajiwa kutayarishwa chini ya mradi wa SIDA.

Kuendelea Kushirikiana Na Washirika Wa Maendeleo Katika Kuimarisha Na Kutekeleza Mipango Ya Mafunzo Ya Mafuta Na Gesi Asilia Pamoja Na Matayarisho Ya Sera Na Sheria.

74. **Mheshimiwa Spika,** Katika jitihada za kushirikiana na washirika mbali mbali wa maendeleo, Idara imefanikiwa kuendesha semina kumi (10) kwa Mwaka wa Fedha 2014/2015 zinazohusiana na masuala ya Mafuta na Gesi Asilia ambazo ziliwashirikisha Waheshimiwa Wajumbe wa Kamati ya Mawasiliano na Ujenzi ya Baraza la Wawakilishi, Makatibu Wakuu, Wakurugenzi na watendaji wa Taasisi mbali mbali za Serikali.

Kujiimarisha Na Utafiti Na Matumizi Ya Teknolojia Za Nishati Mbadala Kwa Kushirikiana Na Washirika Wa Maendeleo Na Taasisi Mbalimbali Za Nje Na Ndani Ya Nchi.

75. **Mheshimiwa Spika**, kwa hatua ya mwanzo Serikali imeanza kushirikiana na Jumuiya ya EU katika kuendeleza utafiti wa nishati hizo. Vile vile Idara imeanza mawasilisano ya awali na Taasisi ya Nishati mbadala Tanzania "Tanzania Renewable Energy Assossiation – TAREA" na kushiriki katika warsha na maonesho yaliyofanywa na Taasisi hiyo katika jitihada ya mashirikiano baina ya Taasisi hizi mbili. Aidha, mafunzo maalum yanafanyika kwa kila mwaka nchini China na mara hii wataalamu wanane (8) walishiriki katika mafunzo hayo. Jitihada zaidi za mawasiliano zinaendelea kuchukuliwa kwa kufungua mawasiliano ya mashirikiano na Taasisi nyengine za Kimataifa katika nyanja za Teknolojia za Nishati mdala.

SHIRIKA LA UMEME

76. **Mheshimiwa Spika**, Kwa Mwaka wa Fedha 2014/2015, Shirika la Umeme lilijipanga kutekeleza kazi za Usambazaji, Uimarishaji wa Miundo Mbinu ya Umeme Mjini na Vijijini kama ifuatavyo:-

77. **Mheshimiwa Spika**, Katika Mwaka wa Fedha 2014-2015, Shirika lilikadiria kukusanya **Tsh. 86,967,505,739.00** kutokana na Biashara ya kuuza umeme na huduma nyenginezo zinazotolewa kwa wananchi ambapo hadi kufikia tarehe **31** Machi, 2015 Shirika limekusanya jumla ya **Tsh. Billioni 58.2** sawa na asilimia **67** ya makadirio.

MATUMIZI:

Kwa upande wa matumizi, Shirika lilikadiria kutumia Tsh. 86,431,974,390.00. Hadi kufikia tarehe 31 Machi, 2015 Shirika limetumia Tsh. Billioni 57.2 sawa na asilimia 66.2 ya makadirio kama inavyoonekana katika Jaduweli ifuatayo:-

Jaduweli nambari 7: Matumizi ya Shirika la Umeme

MAELEZO	MAKADIRIO	MATUMIZI HALISI

	2014-2015	2014-2015
Ununuzi wa Umeme TANESCO	53,412,842,363.00	34,218,635,395.98
Kazi za Kawaida	25,595,723,447.00	12,062,405,592.28
Kazi za Maendeleo	7,423,408,580.00	10,947,731,002.00
Jumla	**86,431,974,390.00**	**57,228,771,990.26**

Utekelezaji wa Kazi za Kawaida:-

Uimarishaji wa Miundombinu ya Umeme.

78. Mheshimiwa Spika, Shirika limebadilisha waya chakavu kilomita 34.8 na nguzo mbovu 1,247 katika maeneo ya Mijini na Vijijini. Vile vile, limepima transfoma 385 na kuzifanyia marekebisho ili kuhakikisha kwamba hali ya upatikanaji wa huduma ya Umeme inakuwa bora wakati wote.

Utekelezaji wa Miradi

Mradi wa Usambazaji wa Umeme Vijijini.

79. Mheshimiwa Spika, Katika mwaka wa fedha 2014/2015, Jumla ya **Tshs. 4,326,338,405.00** zilitumika kwa ununuzi wa vifaa vya umeme, waya, nguzo, transfoma pamoja na kulipa fidia ya mali na mazao ya wananchi. Kati ya fedha hizo, **Tshs. 230,000,000.00** ni mchango wa mfuko wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar na **Tshs. 4,096,338,405.00** zimetokana na mfuko wa ZECO.

80. Mheshimiwa Spika, Katika kipindi hicho, Shirika limejenga kilomita 61.5 laini ndogo ya Umeme na kilomita 36.7 ya umeme mkubwa pamoja na uwekaji wa transfoma za kusambaza umeme katika Vijiji 62 kwa Unguja na Pemba. Sambamba na kazi hizo, Shirika limejenga kilomita 5.9 ya laini kubwa, kilomita 6 ya laini ndogo ya umeme pamoja na kuweka transfoma tatu (3) Kisiwa Panza na Makoongwe. Kwa ufafanuzi zaidi tafadhali angalia Jaduweli ifuatayo:

Jaduweli nambari 8: Vijiji vilivyobahatika kusambaziwa Umeme

UNGUJA	**PEMBA**	
DOLE NDUNDUKE	BANANI	MICHUNGWANI
DONGONGWE	CHANJAANI MTAMBWE	MISOONI
FUKUCHANI	CHANJAMJAWIRI	MWAMKE KINUNDU
FUONI CHUNGA	CHOKOCHO KISIWA PANZA	MZAMBARAUNI
FUONI MELI TANO	GONGO MAWE	NG'AMBWA

FUONI MICHENZANI	JOJO	PIKI KISIMA CHA MAJI
GHANA	KIBOMANI KISIMA CHA MAJI	SHANGAFU KISIMA CHA MAJI
KIBELE	KIFUMBIKAI WETE	SUMBUKA OLE
KILOMBERO	KIMBUNI	TIRONI
KISAUNI	KISIWA PANZA	TUMBE
KIZIMBANI KISIMA CHA MAJI	KIVUNGO	VIKUNGUNI KISIMA CHA MAJI
KWA GWIJI	KOJANI	UCHOZINI
KWARARA KWA TOBI	KWA CHANGAWE	UWONDWE NAMAMOJA
MBIJI KISIMA CHA MAJI	KWASAANANI	UWONDWE
MKUKU DONGONGWE	LIKONI KENGEJA	WAMBAA KISIMA CHA MAJI
MVULENI	MAKOONGWE	WINGWI KIDODI
MWERA MABATINI	MANYAGA	WINGWI MJANAZA
TUNGUU MJI MPYA	MAWENI	WINGWI MJANANZA KILINENI
UPENJA KIPANDONI	MAZIWA NG’OMBE	WINGWI MTAKUJA
ZINGWEZINGWE	MCHANGA MDOGO	WAWI MJI WA CHINI
	MGAGADU KISIMA CHA MAJI	
	MICHEWENI	

Mradi wa Ufungaji wa Mita za TUKUZA:

81. **Mheshimiwa Spika**, Lengo kuu la mradi ni kukuza ukusanyaji wa mapato ya Shirika na kupunguza malimbikizo ya madeni. Hadi kufikia mwezi Machi, 2015 Shirika limenunua mita 23,600 za TUKUZA kwa gharama ya Tshs. 2,048,037,756. Kati ya hizo, Mita 7,482 zimefungwa kwa Wateja wapya na Mita 5,685 zimebadilisha Mita za kawaida na mbovu.

MUELEKEO KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016

82. **Mheshimiwa Spika**, Serikali imeamua kufanya mageuzi ya bajeti ikiwa ni sehemu ya mageuzi ya utawala na udhibiti wa fedha za umma. Mageuzi hayo ni kutoka mfumo unaotumia vifungu (line item) kwenda katika mfumo unaotumia programu (Program Based Budgeting) ambao unaangalia zaidi matokeo ya utekelezaji wa shughuli za Wizara. Inategemewa kuwa kuingia katika mageuzi

hayo ya mfumo wa bajeti italeta uwiano mzuri wa Sera za Taifa katika bajeti pamoja na kuweka uwazi na kurahisisha utoaji wa huduma kwa jamii.

83. **Mheshimiwa Spika,** kwa heshima naomba kuwasilisha muelekeo wa Bajeti yenye kuzingatia programu ya Wizara ya Ardhi, Makaazi, Maji na Nishati kwa Mwaka wa Fedha 2015/2016.

Wizara ya Ardhi, Makaazi, Maji na Nishati ina jumla ya Programu Kuu nne ambazo ni;

Programu 1: Mipango, Sera na Utawala wa Ardhi, Makaazi, Maji na Nishati
Programu 2: Usimamizi na Upangaji wa Matumizi ya Ardhi
Programu 3: Uhifadhi wa Mji Mkongwe, Uratibu na Usimamizi wa Shughuli za Ujenzi na Nyumba za Serikali
Programu 4: Usimamizi wa Huduma za Uzalishaji na Usambazaji wa Nishati na Maji

84. **Mheshimiwa Spika,** jumla ya Tsh Bilioni 35,949,460,587.00 zinatarajiwa kutumika katika utekelezaji wa Programu hizi nne.

85. **Mheshimiwa Spika,** Naomba sasa uniruhusu kutoa maelezo kwa ufupi kuhusu Programu na Programu ndogo zinazohusiana na Wizara yangu kama ifuatavyo.

Programu ya Mipango, Sera Na Utawala Wa Ardhi, Makaazi, Maji na Nishati

86. **Mheshimiwa Spika,** programu hii inajukumu la kuimarisha uratibu katika utekelezaji wa Kazi za Wizara ambapo matokeo ya muda mrefu yanayotarajiwa ni Kukuza ufanisi katika utawala wa rasilimali ardhi pamoja na utoaji huduma za kijamii.

Programu itasimamiwa na Idara ya Utumishi na Uendeshaji, Idara ya Mipango, Sera na Utafiti na Afisi Kuu Pemba ambapo jumla ya Tsh. **1,984,365,000.00** zinatarajiwa kutumika kwa utekelezaji wake.

Programu hii inatekeleza lengo la MKUZA II la kuhakikisha ushirikishwaji mkubwa wa watu katika serikali ya kidemokrasia, aidha programu hii imegawanyika katika Programu ndogondogo kama ifuatavyo:

i. **Mipango na Sera za Ardhi, Makaazi, Maji na Nishati**

87. **Mheshimiwa Spika,** dhumuni la Programu ndogo hii ni Uratibu wa Shughuli na Kazi za Wizara kwa Ufanisi, ambapo matokeo ya muda mfupi (output) yanayotarajiwa katika utekelezaji wa Programu hii ni Kuratibu/Kuandaa Mipango na Miongozo ya Kisera ya Utekelezaji wa Kazi za Wizara, Kuratibu, Kufuatilia na Kutathmini Utekelezaji wa Programu, Miradi na shughuli za Wizara na Kuandaa Tafiti kwa ajili ya Kuendeleza ufanisi katika utoaji wa huduma katika sekta za Wizara. Jumla ya **Tsh 161,884,000.00** zinatarajiwa kutumika.

ii. **Utawala na Maendeleo ya Rasilimali watu**

88. **Mheshimiwa Spika,** dhumuni la programu ndogo hii ni kuhakikisha usimamizi thabiti na utawala wa rasilimali za Wizara, ambapo matokeo ya muda mfupi (output) yanayotarajiwa katika utekelezaji wa programu hii ni Kukuza Viwango vya Wafanyakazi na kuhifadhi kumbukumbu na Taarifa za Wafanyakazi wa Wizara. Jumla ya **Tsh 804,252,000.00** zinatarajiwa kutumika.

iii. **Uratibu wa Shughuli za Ardhi, Makaazi, Maji na Nishati Pemba**

89. **Mheshimiwa Spika,** dhumuni la programu ndogo hii ni Uratibu na Usimamizi Thabiti wa Kazi za Wizara kwa pemba, ambapo matokeo ya muda mfupi (output) yanayotarajiwa katika utekelezaji wa programu hii ni Kuratibu Shughuli za Mipango na Utawala pamoja na Kuratibu na Kusimamia masuala ya Ardhi, Makaazi maji na Nishati Pemba. Jumla ya **Tsh 1,018,229,000.00** zinatarajiwa kutumika.

Programu ya Usimamizi na Upangaji wa Matumizi ya Ardhi

90. **Mheshimiwa Spika,** programu hii inajukumu la kuhakikisha kunakuwepo na usalama wa matumizi ya ardhi kwa maendeleo ya nchi (security of land tenure). Matokeo ya muda mrefu yanayotarijiwa ni kuwa na matumizi ya ardhi yaliyobora na fanisi.

Programu hii inasimamiwa na Idara ya Ardhi na Usajili, Afisi ya Msajili wa Ardhi, Mahakama ya Ardhi, Idara ya Upimaji na Ramani na Idara ya Mipango Miji na Vijiji ambapo jumla ya **Tsh**. **1, 281,996,000** zinatarajiwa kutumika.

91. **Mheshimiwa Spika,** programu hii inatekeleza lengo Kuu la MKUZA II la kuwa na mazingira bora ya ukuaji uchumi na kuwa na makaazi bora ya kutosheleza na endelevu, aidha programu hii imegawanyika katika Programu ndogondogo kama ifuatavyo:

i. **Utawala wa Ardhi**

92. Mheshimiwa Spika, Dhumuni la Programu ndogo hii ni kuhakikisha Usalama wa Umiliki wa Ardhi kwa Wananchi ambapo matokeo ya muda mfupi (output) yanayotarajiwa katika utekelezaji wa Programu hii ni ugawaji na usimamiaji wa ardhi kwa matumizi mbali mbali,Uthamini wa ardhi, Usimamiaji wa shughuli za Upimaji na Ramani, Usajili wa ardhi pamoja na Utatuzi wa Migogoro ya Ardhi. Jumla ya **Tsh 1,011,941,000.00** zinatajaiwa kutumika.

ii. **Upangaji wa Miji na Matumizi ya Ardhi**

93. Mheshimiwa Spika, dhumuni la programu ndogo hii ni Kuhakiksha Kunakuwepo Uwiano wa matumizi ya Ardhi kati ya Matumizi ya Uchumi na Kijamii, ambapo matokeo ya muda mfupi (output) yanayotarajiwa katika utekelezaji wa programu hii ni kuwepo kwa Mipango ya Matumizi Bora ya Ardhi kwa Miji yote ya Zanzibar, Kusimamia Maendeleo ya Ardhi Mijini, Mikoani na maeneo ya Fukwe, Kuimarika kwa Miji ili Kukuza Uchumi na Kuleta Maisha Bora. Jumla ya **Tsh 270,055,000.00** zinatajaiwa kutumika.

Programu ya Uhifadhi wa Mji Mkongwe, Uratibu na Usimamizi wa Ujenzi na Nyumba za Serikali

94. Mheshimiwa Spika, programu hii ina jukumu la kusimamia shughuli za ujenzi wa nyumba na uhifadhi wa Mji Mkongwe. Matokeo ya muda mrefu yanayotarajiwa ni upatikanaji wa makaazi bora na yenye gharana nafuu kwa Wananchi wote pamoja na kulinda na kuhifadhi Mji Mkongwe kama urithi wa kihistoria.

Programu hii itasimamiwa na Idara ya Ujenzi, Idara ya Nyumba na Maendeleo ya Makaazi na Mamlaka ya Uhifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe. Jumla ya **Tsh 1,117,901,000.00** zinatarajiwa kutumika kwa utekelezaji wake.

95. Mheshimiwa Spika, Programu hii inatekeleza lengo la MKUZA II la kuwa na makaazi bora ya kutosheleza na endelevu na kushajihisha michezo, kuendeleza, kulinda na kuhifadhi urithi wa kihistoria na utamaduni wa asili, aidha programu hii imegawanyika katika Programu ndogondogo kama ifuatavyo:

i. **Uratibu na Usimamizi wa Shughuli za Ujenzi na Nyumba za Serikali**

96. **Mheshimiwa Spika,** dhumuni la programu ndogo hii ni kuhakikisha ujenzi wa makaazi bora, salama na nafuu kwa jamii, ambapo matokeo ya muda mfupi (output) yanayotarajiwa katika utekelezaji wa programu hii ni usimamizi wa Nyumba za Serikali, kupokea na Kutolea Maamuzi Mashauri ya Nyumba yanayowasilishwa, kuratibu na kusimamia Shughuli za Ujenzi na Kufanya Matengenezo ya Ofisi na Nyumba za Serikali. Jumla ya **Tsh 757,854,000.00** zinatarajiwa kutumika.

ii. **Uhifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe**

97. **Mheshimiwa Spika,** dhumuni la programu ndogo hii ni kuuhifadhi na kuuendeleza Mji Mkongwe Wa Zanzibar Kiutamaduni na Kihistoria ambapo matokeo ya muda mfupi (output) yanayotarajiwa katika utekelezaji wake ni Uhifadhi na Uendelezaji wa Mji Mkongwe na usimamizi wa maeneo ya wazi ndani ya Mji Mkongwe. Jumla ya **Tsh 360,047,000.00** zinatarajiwa kutumika.

Program ya Usimamizi wa Huduma za Uzalishaji na Usambazaji wa Nishati na Maji

98. **Mheshimiwa Spika,** jukumu la programu hii ni kuhakikisha kunakuwepo upatikanaji wa Huduma za Nishati na Maji inayotosheleza mahitaji ya Watu. Matokeo ya muda mrefu yanayotarajiwa ni upatikanaji wa huduma bora za Nishati, Umeme na Maji kwa wananchi.

99. **Mheshimiwa Spika,** Programu hii itasimamiwa na Idara ya Nishati na Madini, Mamlaka ya Kudhibiti Huduma za Maji na Nishati, Shirika la Umeme na Mamlaka ya Maji ambapo jumla ya **Tsh**. **31,565,198,587.00** zinatarajiwa kutumika katika utekelezaji wake.

Programu hii inatekeleza lengo la MKUZA II la kuwa na mazingira bora ya ukuaji uchumi na kustawisha ukuaji wa uchumi uliyo endelevu na unaozingatia umaskini uliokithiri pamoja na Lengo la kuimarisha huduma za maji na usafi wa mazingira.

100. **Mheshimiwa Spika,** matokeo ya muda mfupi (output) yanayotarajiwa katika utekelezaji wa programu hii ni usimamizi wa usambazaji wa mafuta nchini,

usambazaji wa huduma za Umeme, uhifadhi wa maeneo ya vianzio vya maji, upatikanaji wa huduma ya maji safi na salama kwa watumiaji mijini na vijijini.

HITIMISHO

101. Mheshimiwa Spika, naomba kuchukua nafasi hii kwa mara nyingine tena kumshukuru Mwenyezi Mungu kwa kunipa fursa ya kuwatumikia Wananchi wenzangu kupitia Wizara hii kwa kipindi cha miaka mitatu kwa mafanikio makubwa.

102. Mheshimiwa Spika, kwa niaba ya Wizara na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, naomba kuchukua nafasi hii kutoa shukurani zangu za dhati kwa Mashirika ya Kimataifa na yasiyo ya Kimataifa, Sekta binafsi, NGOs, CBOs na wananchi kwa jumla kwa mashirikiano makubwa waliyoyaonesha kwa Wizara yangu kwa misaada yao ya hali na mali waliyoitoa na wanayoendelea kutoa kwa Serikali ya Mapinduzi Zanzibar kupitia Wizara hii. Washirika hao ni JAPAN, NORWAY, SWEDEN, MAREKANI, CHINA, EGYPT, OMAN, FINLAND, UNICEF, UNESCO, UNDP, JICA, Sida, UN HABITAT, AfDB, TASAF, NORAD, ACRA, BENKI YA DUNIA, UBELGIJI, RAK GAS TANZANIA, EU, MCC, pamoja na wale wote ambao kwa bahati mbaya hatukuweza kuwataja. Tumepata faraja kubwa sana kwa michango yao kwa maendeleo ya nchi yetu, tunaahidi kuienzi na kuiendeleza na kuithamini michango hiyo.

103. Mheshimiwa Spika, nikiwa namalizia muda wangu katika Wizara hii, naomba nitumie fursa hii kumshukuru Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mheshimiwa Dkt. Ali Mohammed Shein; kwa kuniamini na kunipa dhamana ya kuiongoza Wizara hii pamoja na miongozo yake mbali mbali aliyokuwa inaitowa ambayo imeimarisha sekta muhimu zenye kugusa maisha ya kila siku kwa wananchi wetu.

Aidha, naomba kumshukuru Mheshimiwa Makamo wa Kwanza wa Rais, Maalim Seif Sharif Hamad pamoja na Mheshimiwa Makamo wa Pili wa Rais, Balozi Seif Ali Iddi kwa msaada wao na maelekezo walionipa katika kipindi chote cha uwongozi wangu katika Serikali ya Awamu ya Saba. Wote nawaombea kwa Mwenyezi Mungu afya njema na maisha marefu pamoja na familia zao.

104. Mheshimiwa Spika, Shukurani za pekee kwako Mheshimiwa Spika, Naibu Spika, Mheshimiwa Mwenyekiti wa Baraza, Wenyeviti wa Kamati za Kudumu za Baraza na Waheshimiwa wote kwa kunisikiliza kwa utulivu na umakini wa hali ya juu.

105. **Mheshimiwa Spika,** shukurani maalumu nazitoa kwanza kwa Mwenzangu na Ndugu yangu Mheshimiwa Naibu Waziri wa Ardhi Makaazi Maji na Nishati ndugu Haji Mwadini Makame kwa mashirikiano yake makubwa alionipa katika kuongoza wizara hii. Vile Vile shukurani kwa Katibu Mkuu Ndugu Ali Khalil Mirza, Naibu Katibu Mkuu Ndugu Mustafa Aboud Jumbe, Afisa Mdhamini Ndugu Hemed Salim Hemed ambao walinipa mashirikiano yao ya hali juu kwa wakati wote katika kuendesha, kutekeleza na kuongoza kazi ambazo Wizara hii ilikabiliwa nazo.

Aidha, msaada mkubwa walionipa Wenyeviti wa Bodi, Wakurugenzi, Mameneja, Mahakimu na viongozi wote wa ngazi za mbali mbali pamoja na watendaji wote wa Wizara ni ushahidi wa ukakamavu wao katika kuitumikia nchi hii, namuomba Mwenyezi Mungu awaajalie wote na familia zao afya njema na maisha marefu, AMIN. Napenda kukiri mbele ya hadhara hii kuwa Timu hii ya uongozi sitoweza kuisahau katika maisha yangu yote.

106. **Mheshimiwa Spika,** nitakuwa sijatimiza wajibu wangu bila ya kutoa shukurani zangu za dhati kwa Waheshimiwa Wajumbe wote wa Baraza hili Tukufu ambao kwa wakati wote walikuwa karibu sana katika kunishauri na kunipa nasaha ambazo hatimae zimezaa matunda ya ufanisi katika wajibu wangu mbele ya Baraza lako Tukufu na Wananchi wa Zanzibar. Mwenyezi Mungu atujaalie tufanikiwe tena kurudi katika Baraza hili kwa adhma ya kuitumikia nchi hii kwa moyo wa umoja na upendo, AMIN. Aidha, kwa kuwa hakuna mkamilifu zaidi ya Mwenyezi Mungu, ninawaomba wenzagu mnisamehe pale nilipowakosea.

107. **Mheshimiwa Spika,** nakuomba uniruhusu kuishukuru familia yangu yote kwa msaada walionipa na ustahamilivu wao hasa pale nilipokosekana katika matukio ya kifamilia kutokana na wajibu wangu wa kuwatumikia wananchi wetu.

108. **Mheshimiwa Spika,** nawaomba Waheshimiwa Wajumbe wa Baraza lako Tukufu wayapokee, wayajadili kwa kina, watushauri na kutuelekeza na hatimae wayapitishe Makadirio haya. Tuna imani kubwa kuwa michango ya Waheshimiwa Wajumbe wa Baraza lako hili itatusaidia sana katika kutekeleza majukumu yetu ya kazi vizuri zaidi katika kipindi kijacho cha mwaka wa fedha 2015/2016.

109. **Mheshimiwa Spika,** ili Wizara yangu iweze kutekeleza programu kuu na programu ndogo nilizozieleza, naliomba Baraza lako Tukufu liidhinishe matumizi ya jumla ya **Tsh Bilioni 35,949,460,587.00** na pia naomba idhini ya kukusanya mapato ya **Tsh Bilioni 4,799,625,000.00** kutokana na vianzio mbali mbali vilivyomo ndani ya Wizara yangu kwa Mwaka wa Fedha 2015/2016.

Kwa ufafanuzi zaidi ninaomba muangalie kiambatanisho "G1 na G2".

110. Mheshimiwa Spika, naomba kutoa hoja

KIAMBATANISHO "A"

MUHTASARI WA MAKUSANYO YA FEDHA ZA MAPATO
JULAI 2014 - MACHI 2015

KIFUNGU	MAELEZO	MAKISIO 2014/15	MAKUSANYO HALISI JULAI/MACHI	TAFAUTI YA MAKUSANYO	% YA FEDHA ZILIZO KUSANYWA
03	AFISI KUU PEMBA	233,600,000	77,354,400	156,245,600	33
05	IDARA YA UJENZI	11,300,000	2,625,000	8,675,000	23
07	MAMLAKA YA MJI MKONGWE	23,000,000	10,250,000	12,750,000	45
09	IDARA YA ARDHI NA USAJILI	3,510,000,000	2,382,519,639	1,127,480,361	68
10	IDARA YA UPIMAJI NA RAMANI	85,000,000	62,638,055	22,361,945	74
11	IDARA YA NYUMBA NA MAKAAZI	524,000,000	400,285,695	23,714,305	76
14	MRAJIS WA ARDHI	30,000,000	5,540,000	24,460,000	18
	JUMLA	**4,416,900,000**	**2,941,212,789**	**1,475,687,211**	**67**

KIAMBATANISHO "B1"

MUHTASARI WA MATUMIZI YA FEDHA KWA KAZI ZA MAENDELEO JULAI 2014- MACHI 2015 (MCHANGO WA SMZ)

KIFUNGU	MAELEZO	MAKISIO 2014/15	FEDHA ZILIZOPATIKANA JULAI-MACHI	TAFAUTI YA ZILIZOPATIKANA	% YA FEDHA ZILIZOPATIKANA
	USAMBAZAJI MAJI VIJIJINI	550,000,000	428,792,261	121,207,739	78
	UHUISHAJI NA UPANUZI WA MAJI MIJINI	600,000,000	100,000,000	500,000,000	17
	UIMARISHAJI WA MIUNDOMBINU YA MAJI MJINI MAGHARIB	350,000,000	80,000,000	270,000,000	23
	MRADI WA KUIJENGEA UWEZO M/MAJI	500,000,000	500,000,000	-	100
	USAMBAZAJI UMEME VIJIJINI	1,486,000,000	230,000,000	1,256,000,000	15
08	UTAFITI WA NISHATI MBADALA	219,000,000	70,000,000	149,000,000	32
	SERA YA NISHATI	75,000,000	15,000,000	60,000,000	20
10	USIMAMIZI ENDELEVU WA A/MAZINGIRA (SMOLE)	170,000,000	70,000,000	100,000,000	41
	JUMLA	**3,950,000,000**	**1,493,792,261**	**2,456,207,739**	**38**

KIAMBATANISHO "B2"

MUHTASARI WA MATUMIZI YA FEDHA KWA KAZI ZA MAENDELEO JULAI 2014- MACHI 2015 (MCHANGO WA WAHISANI)

KIFUNGU	MAELEZO	MAKISIO 2014/15	FEDHA ZILIZOPATIKANA JULAI-MACHI	TAFAUTI YA ZILIZOPATIKANA	% YA FEDHA ZILIZOPATIKANA
	UIMARISHAJI WA MIUNDOMBINU YA MAJI MJINI MAGHARIBI	11,576,478,000	234,351,751	11,342,126,249	2
	MRADI WA KUIJENGEA UWEZO M/MAJI	92,910,000	0	92,910,000	0
	UIMARISHAJI WA MIUNDOMBINU YAMAJI NA MICHIRIZI ZANZIBAR	4,200,000,000	0	4,200,000,000	0
	MRADI WA KUIJENGEA UWEZO NA MATENGENEZO YA MIUNDOMBINU YA UMEME	3,927,702,000	0	3,927,702,000	0
08	UTAFITI WA NISHATI MBADALA	1,621,600,000	262,269,986	1,359,330,014	16
	SERA YA NISHATI	652,000,000	0	652,000,000	0
10	USIMAMIZI ENDELEVU WA A/MAZINGIRA (SMOLE)	778,168,000	2,278,120,679	-1,499,952,679	293
	JUMLA	**22,848,858,000**	**2,774,742,416**	20,074,115,584	**12**

KIAMBATANISHO "B3"

MUHTASARI WA MATUMIZI YA FEDHA KWA KAZI ZA KAWAIDA
JULAI 2014 - MACHI 2015

KIFUNGU	MAELEZO	MAKISIO 2014/15	FEDHA ZILIZOPATIKANA JULAI-MARCH 2014/15	TAFAUTI YA FEDHA ZILIZO-PATIKANA	% YA FEDHA ZILIZOPATIKANA
03	AFISI KUU PEMBA	1,174,445,600	613,069,300	561,376,300	52
04	MIPANGO SERA NA UTAFITI	2,470,739,000	1,854,766,505	615972,495	75
05	IDARA YA UJENZI	551,545,400	370,153,650	181,391,750	67
07	MJI MKONGWE	372,465,600	256,868,816	115,596,784	69
08	IDARA YA NISHATI	676,735,400	278,428,992	398,306,408	41
09	IDARA YA ARDHI NA USAJILI	263,051,600	167,664,100	95,387,500	64
10	IDARA YA UPIMAJI	420,761,800	276,078,300	144,683,500	66
11	IDARA YA NYUMBA	253,098,800	146,411,400	106,687,400	58
12	MAHKAMA YA ARDHI	173,553,200	134,163,250	39,389,950	77
13	UTUMISHI NA UEMDESHAJI	941,798,600	585,467,709	356,330,891	62
14	MSAJILI WA ARDHI	183,772,000	107,355,400	76,416,600	58
15	MIPANGO MIJI NA VIJIJI	278,133,000	168,138,783	109,994,217	60
	JUMLA	**7,760,100,000**	**4,958,566,207**	**2,801,533,795**	**64**

KIAMBATANISHO "C"

WAFANYAKAZI WALIOPATA MAFUNZO YA MUDA MREFU JULAI 2014 - MACHI 2015

NO	TAASISI	W/UME	W/WKE	JUMLA	CHUO	AINA YA MAFUNZO	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
1	**UTUMISHI NA UENDESHAJI**	1		**2**	ICPS ZANZIBAR	DIPLOMA IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT	JANUARI 2014	DICEMBA 2015
		1			MUSLIM UNIVERSITY MOROGORO	DEGREEOF MASS COMMUNICATION	JANUARI 2013	DISEMBA 2015
2	**NISHATI NA MADINI**	1	3	**4**	IPA	DIPLOMA IN IT	JANUARI 2014	DISEMBA 2015
						DIPLOMA IN SECRETARY	JANUARI 2014	DISEMBA 2015
						DIPLOMA IN PUBLIC ADMINISTRATION	JANUARI 2015	DISEMBA 2016
					ZU	DEGREE PUBLIC ADMINISTRATION	2013	2016
3	**UPIMAJI NA RAMANI**	1		**2**	ARDHI UNIVERSITY	MASTER IN GEOMATICS	OKTOBA 2013	SEPTEMBA 2015
		1				DEGREE OF GEOMETRICS	SEPTEMBA 2011	AGOSTI 2016
4	**MAMLAKA YA MAJI**	2		**71**	KIU	BBA	MACHI 2013	MACHI 2016
		2			KARUME TECH	CHETI CHA UFUNDI BOMBA	JANUARI 2014	OKTOBA 2014
		1			JKU	CHETI CHA UFUNDI BOMBA	JANUARI 2013	OKTOBA 2014
			1		ICPS ZANZIBAR	RECORD MANAGEMENT	JANUARI 2014	OKTOBA 2014
			1		INDIA	BBA	OKTOBA 2014	JULAI 2017
		1			KIU	MASTER IN PUBLIC ADMINISTRATION	OKTOBA 2015	2016
		1			KARUME TECH	PLUMBER	FEBUARI 2015	2017
		1			KIU	BBA	MACHI 2013	MACHI 2016
		31	3		WDS	WATER DEVELOPMENT	JANUARI 2014	JANUARI 2017
		26	1				JANUARI 2015	JANUARI 2018
5	**MIPANGO MIJI NA VIJIJI**	1		**5**	CHUO CHA ARDHI	MASTER IN PLANNING	2013	2014
		1				DEGREE IN IT	2012	2014
			1		IPA	DIPLOMA IN BUSNESS AND IT	AGOSTI 2012	AGOSTI 2014
			1		SUZA	DEGREE IN IT	NOVEMBA 2012	SEPTEMBA 2014
			1		UNIVERSITY IN COVENTRY MATER	FINANCE AND INVESTIMENT	OKTOBA 2015	NOVEMBA 2014

6	**MRAJIS WA ARDHI**	1	1	**2**	OCEAN UNIVERSITY OF CHINA	MASTER OF ENVIROMENTAL & RESUORCE PROTECTION LAW	JANUARI 2014	JULAI 2016
7	**IDARA YA UJENZI**	1		**2**	ICPS ZANZIBAR	PROCUREMENT AND SUPPLY	JULAI 2014	JUNI 2015
		1			ZANZIBAR UNIVERSITY	MASTER IN HUMAN RESOURCE	JULAI 2013	JUNI 2015
8	**MAHAKAMA YA ARDHI**	1		**11**	CHUO CHA UTALII	DIPLOMA IN IT AND ACCOUNTANTS	SEPTEMBA 2012	DISEMBA 2014
			1		ICPS ZANZIBAR	DIPLOMA IN SECRETARY	JULAI 2012	MEI 2014
			1			CERTIFICATE IN ACCOUNT	MEI 2014	MEI 2015
			1			CERTIFICATE RECORD MANAGEMENT	MEI 2014	MEI 2015
		1			ISLAMIC UNIVERSITY OF MALAYSIA	DOCTOR PHYLOSOPHY IN LAW	JANUARI 2014	DISEMBA 2016
		1			BAGAMOYO UNIVERSITY	DEGREE IN LAW	NOVEMBA 2013	JULAI 2016
			1		ZANZIBAR UNIVERSITY	DEGREE IN LAW	NOVEMBA 2013	JULAI 2017
			1			DEGREE IN LAW	NOVEMBA 2012	JULAI 2016
			1		KIU	DEGREE IN LAW	NOVEMBA 2012	JULAI 2016
			1		ZIBRET	ICT CERTIFICATE	FEBUARI 2015	DISEMBA 2015
			1		IPA	CERTIFICATE SECRETARY	JANUARI 2015	DISEMBA 2015
9	**MAMLAKA YA MJI MKONGWE**	1		**1**	DIT	SHAHADA YA UHANDISI	2011	2014
			1	**1**	IPA	DIPLOMA IN HUMAN RESOURCE	JULAI, 2012	JULAI, 2014
		1		**1**		DIPLOMA IN IT	JANUARI 2013	DISEMBA 2014
		1			ZANZIBAR UNIVERSITY	MASTER IN HUMAN RESOURCE	JULAI 2013	JUNI 2015
10	**NYUMBA NA MAKAAZI**	**1**		**3**	INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY	BUILDING AND CIVIL ENGINEERING	NOVEMBA 2011	AGOSTI 2015
		1			ZANZIBAR UNIVERSITY	BUSINESS INFORMATION TECHNOLOGY	MEI 2012	OKTOBA 2016
			1		DAR ES SALAAM INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY	BUILDING AND CIVIL ENGINEERING	SEPTEMBA 2013	OKTOBA 2016

11	**SHIRIKA LA UMEME**	1		**25**	ZANZBAR UNIVERSITY	TELECOMMUNICATION ENGINEERING	OKTOBA 2012	OKTOBA 2016
		1			INSTITUTE OF PROCUREMENT & SUPPLY	DIPLOMA INPROCUREMENT	SEPTEMBA 2013	SEPTEMBA 2015
			1		ZANZIBAR UNIVERSITY	DIPLOMA IN ISLAMIC BAKING & FINANCE	OKTOBA 2013	OKTOBA 2015
		1			ALMAKTOUM COLLEGE OF ENGINEERING	DIPLOMA IN ELECTRICAL ENGINEERING	OKTOBA 2013	OKTOBA 2015
		3					SEPTEMBA 2014	OKTOBA 2016
		1	1		OF HOTEL & BUSINESS STUDIES	CERTIFICATE IN BUSINESS ADMINISTRATION	SEPTEMBA 2014	OKTOBA 2016
			1		INSTITUTE OF PUBLIC ADMINISTRATION	DIPLOMA IN PUBLIC SERVICE	SEPTEMBA 2014	OKTOBA 2016
		2			ST. JOSEPH UNIVERSITY	BACHELOR IN ELECTRICAL ENGINEERING	OKTOBA 2013	OKTOBA 2016
			1		ZANZIBAR UNIVERSITY	BACHELOR IN BUSINESS ADMINISTRATION	OKTOBA 2013	OKTOBA 2016
		1				BACHELOR IN MAKETING	OKTOBA 2013	OKTOBA 2016
			1			BACHELOR IN PUBLIC ADMINISTRATION	OKTOBA 2013	OKTOBA 2016
		1			C.B.E	BACHELOR IN ACCOUNTS	OKTOBA 2013	OKTOBA 2016
		1			ESAMI	MASTER BUSINESS ADMINISTRATION	OKTOBA 2013	OKTOBA 2015
		1			DAR-ES-SALAAM INSTITUTE OF TECHNOLOGY	MASTER MAINTANANCE MANAGEMENT	JANUARI 2014	JANUARI 2016
		1			ZANZIBAR UNIVERSITY	MASTER IN PUBLIC ADMINISTRATION	OKTOBA 2013	OKTOBA 2015
		1			MZUMBE UNIVERSITY	MASTER IN HUMAN RESOURCE	OKTOBA 2013	OKTOBA 2015
		1	1			MASTER PROCUREMENT AND SUPPLY	OKTOBA 2013	OKTOBA 2015
		1			ZANZIBAR UNIVERSITY	DIPLOMA COMPUTER ENGINEERING	OKTOBA 2013	OKTOBA 2016
		1			TUMAINI UNIVERSITY	DIPLOMA IN SALES MARKETING	MEI 2014	MEI 2016

		1			OPEN UNIVERSITY	PHD	2014	2017
12	**AFISI KUU PEMBA**	1		**24**	ZANZIBAR UNIVERSITY	MASTER IN PUBLIC ADMINISTRATION	OKTOBA 2014	OKTOBA 2016
			1			DEGREE IN COMPUTER ENGINEERING	JANUARI 2014	DISEMBA 2016
		1			TMBI – DARE ES SALAAM	DEGREE IN ACCOUNTING	SEPTEMBA 2014	AGOSTI 2017
		1				DEGREE IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT	JANUARI 2013	DISEMBA 2015
		1			UNIVERSITY OF BAGAMOYO	DEGREE IN LAW	OKTOBA 2013	OKTOBA 2016
		1			DAR ES SALAAM COLLEGE OF HOTEL AND BUSINESS STUDIES	DIPLOMA IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT	JANUARI 2014	DISEMBA 2015
			2			DIPLOMA IN PUBLIC RELATIONS AND ADMINISTRATION		
		1	1			DIPLOMA IN RECORD MANAGEMENT		
		1				DIPLOMA IN RECORD MANAGEMENT	JANUARI 2015	DISEMBA 2016
			1			DIPLOMA IN PROCUREMENT AND SUPPLY MANAGEMENT	JANUARI 2015	DISEMBA 2016
			2			CERTIFICATE IN HUMAN RESOURCE MANAGEMENT	JANUARI 2014	DISEMBA 2014
		1	1			CERTIFICATE IN PUBLIC RELATIONS AND ADMINISTRATION		
		1				CERTIFICATE IN RECORD MANAGEMENT	JULAI 2014	JUNI 2015
			1		IPA	DIPLOMA IN PUBLIC ADMINISTRATION	JANUARI 2013	DISEMBA 2014
		1				CERTIFICATE IN PUBLIC ADMINISTRATION	JULAI 2014	JUNI 2015
			1		ZCBE – VITONGOJI	CERTIFICATE IN PUBLIC RELATION AND ADMINISTRATION	JULAI 2014	JUNI 2015
		1				DIPLOMA IN PROCUREMENT AND SUPPLY MANAGEMENT	JANUARI 2014	DISEMBA 2015
		1			CHUO CHA UFUNDI DODEANI	CERTIFICATE IN CARPENTRY AND JOINERY		

		1			CHUO CHA MAFUNZO YA AMALI VITONGOJI	CERTIFICATE OF MASONRY AND BRICKLAYING	JANUARI 2014	DISEMBA 2016
			1		ARDHI UNIVERSITY	DIPLOMA IN LAND MANAGEMENT AND VALUATION	OKTOBA 2014	DISEMBA 2016
	JUMLA KUU	**114**	**40**	**154**				

KIAMBATANISHO "D"

WAFANYAKAZI WALIOPATA MAFUNZO YA MUDA MFUPI KWA KIPINDI CHA JULAI 2014 HADI MACHI 2015

S/NO	TAASISI	AINA YA MAFUNZO	W/UME	W/WAKE	JUMLA	NCHI
1	**UJENZI**	ICT		1	1	ZANZIBAR
		PROCUREMENT		1	1	ZANZIBAR
2	**SHIRIKA LA UMEME**	ADVANCE DRIVER INDUSTRIAL	3		3	TANZANIA BARA
		AUDITING FOR HR	1		1	TANZANIA BARA
		TELEPHONE OPERATOR	1		1	TANZANIA BARA
		NET WORK MANAGEMENT AND MONITORING	1		1	ZANZIBAR
		RETIREMENT COURSE	7	3	10	ZANZIBAR
		MANAGEMENT	1		1	INDIA
		STORE MANAGEMENT SKILL AND METHOD	1	2	3	TANZANIA BARA
		PLANNING APPRAISAL AND FINANCE MANAGEMENT OF POWER PROJECT	2		2	INDIA
		PROJECT DEVELOPMENTAND METHOD	1		1	TANZANIA BARA
		SAP PROGRAM	1	1	2	TANZANIA BARA
		SUPRIMA	3		3	
		PERSONNEL SKILL PROCEDURE	1		1	TANZANIA BARA

		REGISTRY SKILL AND METHOD	1	5	6	TANZANIA BARA
		FIRE PROTECTION	49		49	ZANZIBAR
		KEY PERFORMANCE INDICATOR	28	2	30	ZANZIBAR
		KEY PERFORMANCE INDICATOR	1	1	2	TANZANIA BARA
		CUSTOMER CARE MANAGEMENT	41	19	60	ZANZIBAR
		PRINCIPLES OF APPLICATION OF AUTO CARDS		1	1	TANZANIA BARA
		NBAA	1		1	TANZANIA BARA
		MANAGERIAL SKILLS	1		1	TANZANIA BARA
		ACCOUNTING STANDARD METHOD	1		1	TNZANIA BARA
		OFFICE SECRETARIAL METHOD		5	5	TANZANIA BARA
		ADVANCE BUGETING SKILLS AND METHODS	1	1	2	TANZANIA BARA
		ENTERPRENURSHIP		2	2	TANZANIA BARA
		SEMINAR	1		1	CHINA
		ARTISAN	3		3	TANZANIA BARA
		ISP CENTER	1	1	2	TANZANIA BARA
		MAINTENANCE& PROTECTION OF EHU SUATATION	1		1	INDIA
		RELAY SURVEY	6		6	ZANZIBAR
		METERING BILLING AND LOSS REDUCTION	4		4	TANZANIA BARA
		RECORDING SKILLS	1		1	TANZANIA BARA
		COLLECTION OF ACCOUNTING RECEIVABLE	1	1	2	TANZANIA BARA
		RECORDS KEEPING		1	1	TANZANIA BARA
		INTERMIDIATE ELECTRICAL COURSE	1		1	TANZANIA BARA
		LAND SURVEY	2	2	4	TANZANIA BARA
		PROCUREMENT& SUPPLY CHAIN AUDIT	1		1	TANZANIA BARA
		EFFICIENT ENERGY USE & PLANNING	1		1	SWEDEN
		OFFICE ASSISTANT	1		1	TANZANIA BARA
		SUPERVISORY SKILLS& METHODS	4		4	TANZANIA BARA
		OFFICE CLERK	1	1	2	TANZANIA BARA

		BEST PRACTICE IMPROVE DISRIBUTION	1		1	TANZANIA BARA
3	**MAMLAKA YA MAJI**	TRAINING PASTEL	9	2	11	ZAWA
		INFRASTRUCTUREPROJECT RISK MANAGEMENT	1		1	SOUTH AFRICA
		OPERATION AND MAINTENANCE OF URBAN WATER SUPPLY	1		1	JAPAN
		DATA BASE ADMINISTRATION	1		1	INDIA
		CREDIT CONTROL AND ACCOUNT	1		1	DAR ES SALAAM
		PIPE TECHNOLOGY	9		9	DAR ES SALAAM
		MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM	3	2	5	ZAWA
		IELTS PREPARATION WORK SHOP	1		1	DAR ES SALAAM
		BLIND TOUCH TRAINING	3	3	6	ZAWA
		WORK SHOP SEMINOR CUSTOMER CARE		1	1	ZNZ BEACH RESORT
		AFRICAN REGION URBAN WATER WORKS ENGINEERING	1	1	2	JAPAN
		ENHANCE OF WATER SUPPLY MANAGEMENT OF ZAWA	1	1	2	JORDAN
		MANAGEMENT	1		1	DAR ES SALAAM
		DATA LOG	3	3	6	ZAWA
4	**UPIMAJI NA RAMANI**	MAFUTA NA GESI	1		1	CHINA
5	**AFISI KUU PEMBA**	ENERGY SAVING AND EMISSION REDUCTION TECHNOLOGY	1	-	1	CHINA
		TASAF	1		1	TANZANIA BARA
	JUMLA KUU		**215**	**63**	**278**	

KIAMBATANISHO "E"

TAARIFA ZA WAFANYAKAZI WALIOSTAAFU KAZI JULAI 2014 HADI MACHI 2015

TAASISI	**WAFANYAKAZI WALIOSTAAFU**				**JINSIA**		**JUMLA**	**IDADI YA WAFANYAKAZI WALIOPO KAZINI**	
	LAZIMA	HIARI	WALIOFARIKI	FANI	W/UME	W/WAKE		W/UME	W/WAKE
AFISI KUU PEMBA		1		MSAIDIZI AFISA WA NYUMBA	1		1	141	42
MIPANGO SERA NA UTAFITI	-	-	-	-	-	-	-	8	2
UTUMISHI NA UENDESHAJI	2					2	2	32	25
MAMLAKA YA MJI MKONGWE		1		MHUDUMU	1		1	51	16
			1	DEREVA	1		1		
MAHAKAMA YA ARDHI	1			TAARISHI	1		1	9	14
SHIRIKA LA UMEME	1	1		UTAWALA	2		2	641	130
	11		1	UMEME	11	1	12		
MIPANGO MIJI NA VIJIJI	-	-	-	-	-	-		23	9
NYUMBA NA MAKAAZI	2				2		2	14	19
MRAJIS WA ARDHI	-	-	-	-	-	-		6	9
MAMLAKA YA MAJI		1	2	WALINZI WA KITUO	3	-	3	310	68
	1			KATOGRAFA	1		1		
UPIMAJI NA RAMANI		2		WASAIDIZI WAPIMA	2		2	61	15
	1			STORE KEEPER	1		1		
			1	MSAIDIZI MPIMA	1		1		
NISHATI NA MADINI	-	-	-	-	-	-		19	13
JUMLA	**19**	**6**	**5**		**27**	**3**	**30**	**1,315**	**362**

KIAMBATANISHO "F"

TAKWIMU ZA MAFUTA NCHINI KWA KIPINDI CHA JULAI 2014 – MACHI 2015

1. KAMPUNI YA GAPCO – UNGUJA						
	PETROL		DIESEL		KEROSENE	
MONTH	**YALIOINGIZWA**	**YALIOUZWA**	**YALIOINGIZWA**	**YALIOUZWA**	**YALIYOINGIZWA**	**YALIYOUZWA**
JULAI	1,181,814	959,397	681,656	658,304	-	179,290
AGOSI	-	916,311	1,231,004	1,072,901	305,028	206,446
SEPTEMBA	789,684	849,433	928,948	727,910	186,728	185,545
OKTOBA	880,227	918,257	394,784	769,472	342,909	233,119
NOVEMBA	1,002,238	808,576	2,242,197	1,018,050	302,620	238,890
DISEMBA	1,616,187	962,922	1,209,648	1,047,798	342,722	226,690
JANUARI	1,807,633	1,514,617	1,511,015	1,076,164	440,604	645,559
FEBUARI	974,795	731,296	-	851,982	-	25,775
TOTAL	**8,252,578**	**7,660,809**	**8,199,252**	**7,222,581**	**1,920,611**	**1,941,314**
GAPCO – PEMBA						
JULAI	375,948	318,219	659,759	511,993	-	209,642
AGOSI	-	381,530	482,636	463,771	249,911	192,593
SEPTEMBA	341,792	369,831	481,307	373,079	186,481	207,129
OKTOBA	397,210	389,971	184,690	432,710	314,083	194,970
NOVEMBA	470,687	386,271	779,122	311,771	314,317	175,585
DISEMBA	736,196	393,820	238,913	345,884	255,735	154,368
JANUARI	563,840	463,564	594,592	437,280	192,145	142,970
FEBUARI	267,551	438,360	-	433,420	-	161,012
TOTAL	**3,153,224**	**3,141,566**	**3,421,019**	**3,309,908**	**1,512,672**	**1,438,269**

** *Mwezi Machi kampuni haikuingiza mfuta*

2. ZANZIBAR PETROLEUM (ZP) – UNGUJA

	PETROL		DIESEL		KEROSENE	
MONTH	YALIOINGIZWA (Imported)	YALIOUZWA (Soled)	YALIOINGIZWA (Imported)	YALIOUZWA (Soled)	YALIYOINGIZWA (Imported)	YALIYOUZWA (Soled)
JULAI	996,292	849,947	1,261,955	711,963	631,585	364,749
AGOSI	626,693	934,793	-	704,600	-	325,780
SEPTEMBA	818,135	818,844	1,373,788	645,018	388,514	286,057
OKTOBA	1,410,921	825,141	802,710	-	443,031	254,704
NOVEMBA	1,864,037	1,082,139	1,295,482	591,412	432,863	274,972
DISEMBA	558,409	848,120		647,639	3,383,624	239,374
JANUARI	995,240	1,185,444	1,156,134	554,501	27,451	27,451
FEBUARI	804,396	1,172,786	577,011	763,692	475,464	
MACHI	-	188,084	-	523,555	88,764	
TOTAL	**8,074,123**	**7,905,298**	**6,467,080**	**5,142,380**	**5,871,296**	**1,773,087**

3. UNITED PETROLEUM (UP) – UNGUJA

	PETROL		DIESEL	
MONTH	YALIOINGIZWA	YALIOUZWA	YALIOINGIZWA	YALIOUZWA
JULAI	1,352,569	986,603	-	128,089
AGOSI	1,566,041	1,120,219	2,473,625	931,569
SEPTEMBA	-	953,305	-	1,282,077
OKTOBA	892,893	1,197,250	2,641,675	1,363,383
NOVEMBA	785,279	927,032		1,341,915
DISEMBA	888,399	1,074,874	2,608,577	1,211,820
JANUARI	573,268	762,640	1,237,513	1,320,718
FEBUARI	2,097,946	1,398,653	1,247,920	1,160,902
MACHI	1,178,407	1,166,306	1,138,066	1,232,697
TOTAL	**9,334,802**	**9,586,882**	**11,347,376**	**9,973,170**

4. PUMA

	IK		JET A - 1	
MONTH	**YALIOINGIZWA**	**YALIOUZWA**	**YALIOINGIZWA**	**YALIOUZWA**
JULAI	-	-	-	537,573
AGOSI	101,357	-	3,676,888	1,803,929
SEPTEMBA	-	77,665	-	1,117,148
OKTOBA	19,217	13,940	1,864,020	1,160,370
NOVEMBA	-	29,859	-	1,422,072
DISEMBA	45,147	1,384,597	1,853,904	1,384,597
JANUARI	1,867,542	1,790,331	20,670	-
FEBUARI	1,387,312	1,418,936	17,624	-
MACHI	1,358,197	1,376,292	22,217	49,763
TOTAL	**4,778,772**	**6,091,620**	**7,455,323**	**7,475,452**

KIAMBATANISHO "G1"

MUHTASARI WA MATUMIZI KWA PROGRAMU KUU NA NDOGO 2015/2016

PROGRAMU		PROGRAMU NDOGO		MAKADIRIO 2015/2016				JUMLA YA MAKADIRIO
				KAZI ZA KAWAIDA	RUZUKU	KAZI ZA MAENDELEO		
						SMZ	WAHISANI	
1	Mipango Utawala wa Ardhi Makaazi Maji na Nishati	1	Mipango na Sera za Ardhi, Makazi, Maji na Nishati	161,884,000	-			161,884,000
		2	Utawala na Maendeleo ya Rasilimali Watu	804,252,000	-			804,252,000
		3	Uratibu wa Shughuli za Ardhi, Makaazi, Maji na Nishati Pemba	1,018,229,000	-			1,018,229,000
		Jumla Ndogo		**1,984,365,000**	**-**	**-**		**1,984,365,000**
2	Usimamizi na Upangaji wa Matumizi ya Ardhi	1	Utawala wa Ardhi	1,011,941,000	-			1,011,941,000
		2	Upangaji wa Miji na Matumizi ya Ardhi	270,055,000	-			270,055,000
		Jumla Ndogo		**1,281,996,000**	**-**	**-**		**1,281,996,000**
3	Uhifadhi wa Mji Mkonngwe, Uratibu na Usimamizi wa Ujenzi na Nyumba	1	Uratibu na Usimamizi wa Shughuli za Ujenzi na Nyumba za Serikali	749,554,000	8,300,000			757,854,000
		2	Uhifadhi na Uendelezaji Mji Mkongwe	360,047,000	-			360,047,000
		Jumla Ndogo		**1,109,601,000**	**8,300,000**	**-**		**1,117,901,000**
4	Usimamizi wa Huduma za Usambazaji wa Nishati na Maji		Usimamizi na Usambazaji wa Huduma za Maji na Nishati	271,638,000	2,543,000,000	3,200,000,000	25,550,560,587	31,565,198,587
		Jumla Ndogo		**271,638,000**	**2,543,000,000**	**3,200,000,000**	**25,550,560,587**	**31,565,198,587**
		JUMLA KUU		**4,647,600,000**	**2,551,300,000**	**3,200,000,000**	**25,550,560,587**	**35,949,460,587**

KIAMBATANISHO "G2"

MUHUTASARI KWA MIRADI 2015/2016

PROGRAMU		MRADI		MAKADIRIOYA KAZI ZA MAENDELEO 2015/2016		JUMLA YA MAKADIRIO
				SMZ	WAHISANI	
1	Usimamizi wa Huduma za Usambazaji wa Nishati na Maji	1	Usambazaji Umeme Vijijini	1,500,000,000		1,500,000,000
		2	Kuijengea Uwezo Shirika la Umeme		11,315,550,511	11,315,550,511
		3	Usambazaji Maji Vijijini	400,000,000		400,000,000
		4	Uimarisahji wa Sughuli za Maji Mijini	150,000,000		150,000,000
		5	Kuijengea Uwezo Mamlaka ya Maji Awamu ya Pili	300,000,000	2,116,923,076	2,416,923,076
		6	Usambazaji Maji na Usafi wa Mazingira	350,000,000	6,527,040,000	6,877,040,000
		7	Utekelezaji wa Sera ya Nishati	200,000,000	3,406,900,000	3,606,900,000
		8	Utafiti wa Nishati Mbadala	300,000,000	2,184,147,000	2,484,147,000
		JUMLA		**3,200,000,000**	**25,550,560,587**	**28,750,560,587**

KIAMBATANSHO "G3"

MUHTASARI WA MAPATO 2015/2016

KIFUNGU	IDARA	KASMA	CHANZO CHA MAPATO	MAKADIRIO
03	AFISI KUU PEMBA	1415003	Kodi ya nyumba za serikali	218,000,000
		1423005	Mauzo ya nyumba za serikali	8,629,000
		1422008	Utoaji wa viwanja na nyaraka	34,062,000
		1422023	Mauzo ya kokoto	681,000
		1422052	Malipo kwa huduma za kazi za useremala	1,135,000
			Jumla Ndogo	**262,507,000**
05	UJENZI	1415011	Ukodishaji wa mashine ya kokoto	2,725,000
		1422077	Malipo ya kazi za biashara	4,542,000
		1422078	Kodi ya makontena	5,677,000
			Jumla Ndogo	**12,944,000**
07	HIFADHI YA MJI MKONGWE	1422016	Vibali vya ujenzi	20,437,000
		1422077	Malipo ya kazi za biashara	5,677,000
			Jumla Ndogo	**26,114,000**
09	ARDHI NA USAJILI	1422044	Maombi ya fomu za viwanya	11,354,000
		1415002	Kodi ya ardhi kwa makampuni	3,746,868,000
			Jumla Ndogo	**3,758,222,000**
10	UPIMAJI NA RAMANI	1422008	Utoaji wa viwanja na nyaraka	101,733,000
			Jumla Ndogo	**101,733,000**
11	NYUMBA NA MAKAAZI	1415003	Kodi ya nyumba za serikali	624,480,000
			Jumla Ndogo	**624,480,000**
15	MRAJIS WA ARDHI	1422074	Utoaji wa kadi za usajili wa ardhi	13,625,000
			Jumla Ndogo	**13,625,000**
			JUMLA	**4,799,625,000**